

DRAUGAS

PERIODICALS
July 10, 2003
Vol. LXXXIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LIEPOS - JULY 10, 2003

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-09-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 132
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Pennsylvanijos lietuviai šventė Jonines; Lietuvos solistai Connecticut; Dainavos metinė šventė.

2 psl.

Visų pirštai į save riesti; pamastymai apie istorines paraleles ir trajektorijas.

3 psl.

Dainavos stovyklavietė yra visų lietuvių turtas; PLB Švietimo komisijos rašinių konkursas.

4 psl.

Didieji Lietuvos milijonieriai.

5 psl.

Įdomu pavartyti senus „Draugo“ puslapius: ką rašė 1924 metais; Romuvos teatro spektaklis; vasaros savaitgalių renginiai.

6 psl.

Sportas

*** Thailand'o sostinėje Bangkok'e vykstančiame 12-ajame pasaulio bokso mėgėjų čempionate iš Lietuvos atstovų pirmąsias kovas laimėjo kaulinčiai Marius Narkevičius (svorio kategorija iki 57 kg) ir Vitalijus Subačius (iki 91 kg) bei vilnietis Jarošlavas Jakšto (per 91 kg).**

*** Torunėje (Lenkija) tęsiasi IX tarptautinis „Bella Cup“ jaunių teniso turnyras, kurio prizų fondą sudaro 25,000 dolerių. Atrankos varžybų antrajame rate 17-metė vilnietė Lina Stančiūtė antradienį iškopė į pagrindinį turnyrą.**
*** Trečiadienį Vilniuje, T. Vrublevskio g. 6, duris atverė Lietuvos olimpiečių asociacijos (LOA) būstinė, kuri įsikūrė šalia ankstesnių Lietuvos tautinio olimpinio komiteto patalpų — buvusio „5 žiedų“ restorane.**

*** Kauno krepšinio klubas „Žalgiris“, planuojamas naują 2003-2004 metų sezoną, jau žino, kad Europos krepšinio lygų sąjungos (ULEB) Eurolygos turnyre Lietuvos čempionams teks susitikti su ypač pajėgiais varžovais, todėl prireiks didesnių investicijų, norint suberti galingą komandą. Praėjusio sezono „Žalgiris“ planavo 8 mln. 615,000 litų pajamų ir 9 mln. 147,316 litų išlaidų. Manoma, jog 2003-2004 metais klubo biudžetą turėtų būti maždaug 12 milijonų. Pasak „Žalgirio“ vadovų, iki šiol tegauta mažiau nei pusė šiemet priklausančios sumos.**

Naujausios žinios

*** Lietuva užmezgė diplomatinį santykius su Republica Democratica de Sao Tomė e Principe valstybe.**
*** Kaune steigama Religijos studijų kolegija.**
*** Vyriausybė nepriėmė sprendimo dėl minimalios mėnesio algos padidinimo.**

Lietuva finansiškai remia Vasario 16-osios gimnaziją

Vilnius, liepos 9 d. (BNS) — Tautinių mažumų ir išeivijos departamento vadovas Antanas Petrauskas išeivijos atstovams trečiadienį pareiškė, jog Lietuva ir toliau finansiškai remia prieš daugiau kaip 50 metų Vokietijoje įkurtą Vasario 16-osios gimnaziją.

„Mūsų departamentas darė viską ir toliau stengsis padaryti viską, kad ta mokykla toliau būtų iš Lietuvos biudžeto remiama, ne tik per mūsų departamentą, bet ir per visas kitas galimas suinteresuotas valstybines institucijas“, Seimo rūmuose vykstančiame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) Seimo posėdyje sakė A. Petrauskas.

Jis pripažino, jog pastaraisiais metais Lietuvoje kilo dis-

kusija, ar verta remti Vasario 16-osios gimnaziją, ar ne geriau ją uždaryti, o užsienio lietuvių vaikus mokyti Lietuvoje. Departamentas tokiame sprendime nepritare.

„Vasario 16-osios gimnazija turi senas tradicijas, sukaupusi didelę patirtį, turi didelį archyvą, ten mokyti vyksta lietuvių vaikai iš viso pasaulio, taip pat ir iš Lietuvos. Gimnazijos uždarymas, mūsų nuomone, turėtų neigiamos įtakos lietuviams, gyvenantiems įvairiuose kraštuose“, pažymėjo A. Petrauskas.

Departamento Užsienio lietuvių skyriaus vedėja Vida Bagdonavičienė sakė, jog šių metų biudžete Vasario 16-osios gimnazijai paremti skirta 200,000 litų.

Nukelta į 5 psl.

Atominė energetika pajėgi konkuruoti su kitais energijos perdavimo būdais

Jonas Gylys

Vilnius, liepos 9 d. (BNS) — Pirminiai skaičiavimai rodo, kad atominė elektrinė Lietuvoje bus pajėgi konkuruoti su organinių kurą deginančiomis elektrinėmis, sakė darbo grupės, rengiančios branduolinės energetikos testavimo galimybių Lietuvoje tyrimą vadovas, Lietuvos branduolinės ener-

getikos asociacijos pirmininkas Jonas Gylys.

Prezidentui Rolandui Pakui trečiadienį buvo pristatytas tyrimas, kurį nuo pavasario atlieka Lietuvos ir Europos Sąjungos mokslininkai, ekonomistai, energetikai.

J. Gylys sakė, kad pirmieji rezultatai šiek tiek skiriasi nuo Lietuvos energetikos strategijoje pateiktų skaičiavimų. „Preliminarūs rezultatai rodo, kad atominė elektrinė, netgi nauja atominė elektrinė Lietuvos sąlygomis yra visiškai konkurencinga, gali konkuruoti su organinių kurą deginančiomis elektrinėmis“, sakė J. Gylys.

Pasak jo, atominės jėgainės elektros energijos savikaina prilygsta ir yra net šiek tiek mažesnė nei šiluminės elektrinių.

Nukelta į 5 psl.

Karo prievolės klausimas — Lietuvos politikų rankose

Vilnius, liepos 9 d. (BNS) — Kokios kariuomenės — profesionalios ar šauktinių — reikia Lietuvai, turi nuspręsti politikai, teigia Krašto apsaugos ministerijos (KAM) sekretorius Povilas Malakauskas.

Jis komentavo Latvijos vyriausybės antradienį priimtą sprendimą pritariti atsakymui butinosios karinės tarnybos ir

pereiti prie profesionalios kariuomenės. Visgi, pasak P. Malakausko, pastebima, kad valstybės atsisako šauktinių pagrindu renkamos kariuomenės bei perėina prie profesionalios.

Anot pareigūno, tai daroma dėl keletos priežasčių, iš kurių esminės — Europoje pasikeitus geopolitinei situacijai, pastebimi kariuomenių mažėjimo reiš-

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) 11-tojo Seimo atidaryme kalbėjo Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas. Prezidiume — (iš kairės) Vilniaus arkivyskupas metropolitas, kardinolas Audrys Juozas Bačkis, PLB pirmininkas Vytautas Kamantas, Lietuvos Seimo vadovas Artūras Paulauskas ir Seimo narys, buvęs Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis. Žilvinas Belausko nuotr.

Pridėtinės vertės mokesčių užsieniečiams galės gražinti ir tarpininkai

Vilnius, liepos 9 d. (BNS) — Siekiant operatyviau gražinti pridėtinės vertės mokesčių (PVM) užsieniečiams oro uostuose ir kituose sienos perėjimo punktuose, vyriausybė trečiadienį pakeitė nutarimą dėl PVM gražinimo užsienio asmenims.

Bus leidžiama gražinti PVM užsienio keliaujantiems ne tik pačioms prekybos įmonėms, kuriose jie pirkė prekes, bet ir tarpininkams, su kuriais minėtos įmonės yra sudariusios sutartis dėl PVM gražinimo.

Tarpininkai galės gražinti PVM užsienio keliaujantiems už prekes, kurių vertė (įskaitant PVM) yra didesnė nei 300 litų. PVM sumą keliaujantiems tarpininkai galės gražinti grynaisiais pinigais, išrašydami čekį ar perveddami į keleivio nurodytą sąskaitą.

2004 metais keisis JAV vizos gavimo tvarka

Vilnius, liepos 9 d. (BNS) — Nuo kitų metų pradžios norintys keliauti į JAV ir gauti šios valstybės vizą turės pateikti ne tik būtinius dokumentus, bet ir pirštų atspaudus.

Kaip rašo dienraštis „Respublika“, JAV Tėvynės apsaugos departamentas Kongreso nurodymu kuria ir diegia naują elektroninę sistemą „US-Visit“, kuri kaupis ir skirstys informaciją apie atvykėlius.

„Ši sistema — tai naujas žingsnis, siekiant tobulinti Amerikos sienų apsaugą. 99

proc. atvykusiųjų bus palinkėta geros dienos. Sustabdžius tą vieną procentą pavojingų asmenų, bus apsaugoti visi likusieji JAV piliečiai, legalūs gyventojai ir svečiai iš užsienio, nepasikartojusio 11-osios tragedija“, sakė JAV ambasados Vilniuje konsule Ruta Elvikis.

Lietuva ir kitos valstybės, kurių piliečiams įvažiuojant į JAV būtinos vizos, privalės apie keliautojus sukaupti tikslus duomenis ir dar prieš jiems atvykstant pateikti atitinkamus Amerikos tarnyboms.

JAV ambasados įvairiose valstybėse turės perduoti nukopijuotus asmens dokumentus, fotografiją ir pirštų atspaudus. Gauti duomenys bus lyginami su nepapildomųjų asmenų, kurie dėl tam tikrų priežasčių — ryšių su teroristais, kriminalinių nusikaltimų, pasibaigusio galiojimo vizų — neleidžiami į JAV.

Europoje daktiloskopija (pirštų atspaudų rinkimas, tyrimas) taikoma tik nelegalių imigrantų ir prieglobščio prašančiųjų registrui. Nukelta į 5 psl.

JAV karinės pagalbos lėšos — Lietuvos kariuomenės automobiliams

Vilnius, liepos 9 d. (BNS) — Lietuvos kariuomenė už šiemet JAV suteiktą karinę paramą įsigis beveik 70 galingų ir pravažių visureikių „Humvee“.

Kaip sakė pirkimams vadovaujanti Krašto apsaugos ministerijos (KAM) sekretorė Jūratė Raguckienė, birželio 30 d. KAM ir JAV atstovų pasirašyti susitarimai numato, kad pagal Užsienio ginkluotųjų pajėgų finansavimo programą Lietuva šiemet gaus 12 mln. dolerių vertės paramą.

Lietuva dar spėjo pasirašyti karinės paramos sutartis su JAV iki liepos 1 dienos, kai JAV išaldė karinės pagalbos programą Lietuvai ir penkioms busiomis NATO narėms bei Kolumbijai, kurios nesutiko įsipareigoti neperduoti Tarptauti-

niam baudžiamajam teismui JAV piliečių.

1 mln. dol. paramos bus išleista Lietuvos tarptautinių misijų logistikai aprūpinimui. Už maždaug 11 mln. dol. JAV Lietuvai pateiks 69 įvairių rūšių visureikius „Humvee“, kurių civiliniame pasaulyje žinomi „Hummer“ pavadinimu.

Be visureikių, Lietuvai paskies 8 jiems skirtos priekabos ir 5 „Humvee“ sunkvežimiai su uždengtu kėbulu. Į projekto kainą įtrauktas atsarginių dalių ir remonto įrankių tiekimas, personalo mokymas.

Pagal Užsienio ginkluotųjų pajėgų finansavimo, Tarptautinių karių mokymo ir kitas programas Lietuva iš JAV per 1997-2002 metus gavo apie 50 mln. dolerių.

„Mažeikių nafta“ pradeda statyti naujas talpyklas Būtingėje

Vilnius, liepos 9 d. (BNS) — Rusijos naftos susivienijimo „Jukos“ valdoma bendrovė „Mažeikių nafta“ pradeda dvių naujų naftos talpyklų Būtingės terminale statybą.

18,5 mln. eurų (63,9 mln. Lt) vertės projektą numatoma įgyvendinti iki metų pabaigos.

Pasak „Mažeikių naftos“ komunikacijos vadovo Giedriaus Karsoko, bus statomos talpyklos, kurių kiekvienos talpa bus 52,000 kubinių metrų. Dabar Būtingės terminale yra trys tokios talpyklos. „Naujų talpyklų reikėtų ir nedidinant terminalo pajėgumų. Jų reikia ritmingesniais Būtingės terminalo darbais“, sakė G. Karsokas. Nukelta į 5 psl.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV

Vašingtonas. JAV pradėjo karą Irake ne dėl naujų įrodymų apie jo turimus masinio naikinimo ginklus, trečiadienį pareiškė JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld. „Mes emėmės veiksmų, nes pamatėme įrodymus naujoje šviesoje, žvelgdami pro rugsėjo 11 dieną įgytos mūsų patirties prizmę“, sakė jis Senato pakomitečio posėdyje. Pasak D. Rumsfeld, sprendimą pradėti karą priėmė ne Vašingtonas — tokį kelią pasirinko Irako diktatorius Saddam Hussein.

JAV prezidentas George W. Bush trečiadienį sakė esąs „visiškai įsitikinęs“ savo sprendimo pradėti karą su Iraku teisingumą, nors Baltieji rūmai pripažino, kad prezidentas klydo, teigdamas, kad Saddam Hussein ketino įsigyti urano.

Apie Irako pastangas įsigyti urano G. W. Bush pareiškė sausio 28 d., skaitydamas Kongrese pranešimą apie padėtį valstybėje. Šiais teigimais buvo remiamasi vėliau pradedant karą su Saddam Hussein režimu. Tačiau Pietų Afrikos Respublikoje (PAR) viešintis JAV prezidentas išsisuko nuo atsakymo į klausimus apie šį oficialų Baltųjų rūmų pripažinimą. „Manau, neabejojama, jog Saddam Hussein kėlė grėsmę tai, kaip pasaulyje ir, mano nuomone, nėra abejonių, kad Jungtinės Valstijos su savo sąjungininkėmis pasielgė teisingai, nušalindamos jį nuo valdžios“, sakė G. W. Bush Pretorijoje, per bendrą spaudos konferenciją su PAR prezidentu Thabo Mbeki.

Vašingtonas. JAV kariškiai suėmė išformuotos Irako žvalgybos pareigūną Ahmad

Khalil Ibrahim Samir al-Ani, kuris, kaip teigiama, likus vos kelioms mėnesių iki 2001 metų rugsėjo 11 dienos teroristinių atakų, buvo susitikęs su šiuos išpuolius įvykdžiusios grupės vadovu Mohammedu Atta. Centrinė žvalgybos valdyba ir Federalinis tyrimų biuras negalėjo patvirtinti, kad šis susitikimas tikrai įvyko.

Vašingtonas. JAV viceprezidentas Richard Cheney antradienį sėkmingai baigė dar vieną kasmetinį medicinos patikrinimą ir grįžo į darbą. Patikrinimas parodė, jog R. Cheney 2001 m. birželį įstatytas kardiodefibriliatorius normaliam širdies darbo ritmui reguliškai veikia gerai, nors jis dar ne karto nebuvo įsijungęs.

RUSIJA

Maskva. Rusijos Vidaus reikalų ministerijos ir Federalinės saugumo tarnybos (FST) nurodymu nuo liepos 8 dienos vienai parai išjungtas visų maskviečių telefonų skambučiu kodavimo režimas ir visu

pokalbį gali būti klausomasi. Praėjusį šeštadienį Maskvoje, Tušino aerodrome vykusio roko koncerto metu susisprogdinus dviem mirtininkams, kaip manoma, cėčėnams, žuvo 16 žmonių, tarp jų — ir pačios savivardės, dar maždaug 60 žmonių buvo sužeista. Teisesaugininkai mano, kad šie sprogdinimai buvo derinami mobiliojo ryšio telefonais ir dabar siekiama išaiškinti jų organizatorius. Mobiliojo ryšio firmos Maskvoje aptarnauja apie 10 mln. abonentų.

IRANAS

Teheranas. Irano trečiadienį paneigė žiniasklaidos pranešimus, kad valstybėje buvo suimtas Kuwait'e gimęs „al Qaeda“ atstovas spaudai Sulaiman Abu Ghaith. Irano teigia sulaukęs kelis įtariamus „al Qaeda“ narius, tačiau atsisako juos įvardyti. Irano teigimu, praėjusiais metais teisėsauga sulaukė ir deportavo daugiau negu 500 įtariamų „al Qaeda“ narių.

PIETŲ KORĖJA

Seulas. Šiaurės Korėja neseniai perdėjo kai kuriuos iš maždaug 8,000 turimų panaudotų branduolinio kuro strypų ir išbandė įrenginius, naudojamus branduoliniam sprogdinimui sukelti. Pietų Korėjos valstybinė žvalgybos tarnyba parlamento komitetui pranešė, kad Šiaurės Korėja Jongdukdonge, esančiame maždaug 40 km į šiaurės vakarus nuo Jongbjono, mažaisiais 70 kartų išbandė įrenginius, kuriuos galima panaudoti branduoliniam sprogdinimui sukelti.

ARTIMIEJI RYTAI

Ramala, Vakarų Krantas. Palestinos autonomijos premjeras Mahmud Abbas grąsina atsistatydinti ir pasitraukti iš aukščiausiosios politinės tarnybos, priešindamas organizacijos „Fatah“, kuriai jis priklauso, spaudimui. Vidaus kriežė kilo, kai M. Abbas nepavyko įtikinti Izraelio paleisti į laisvę tukstančius kalinius palestinie-

čių. Tai būtų padėję įgyvendinti parengtą JAV padedant taikaus suregulavimo „kelio gairių“ planą. JAV nusprendė remti nuosaukų Palestinos vadovą ir ketina suteikti tiesioginę pagalbą Palestinos administracijai, o tai yra atsisakymas nuo tradicinių jų politikos, savo šaltiniai JAV prezidento administracijoje ir Kongrese.

IRAKAS

Bagdadas. JAV vadovaujamos pajėgos suėmė dar du žmones, įtrauktus į Vašingtono labiausiai ieškomų irakiečių sąrašą, trečiadienį pranešė JAV kariškiai. Antradienį buvo suimtas Saddam Hussein režimo laikais vidaus reikalų ministro pareigas ėjęs Mahmud Dhiyab Al-Ahmad. Be to, Bagdade pasidavė aukšto rango partijos „Baath“ bei Revoliucinės vadovybės tarybos narys Mizban Khadr Al Hadi. Centrinės JAV vadovybės duomenimis, šiuo metu sulauktyti iš viso 34 ieškoti aukšto rango buvusio Irako režimo pareigūnai.

LIETUVIŲ TELKINIAI

VAKARŲ PENNSYLVANIJOJE ŠVENČIAME JONINES

Naktis buvo šv. Jono,
Naktis pasakų graži,
Laužai dege visais šonais,
Linksmas buvo ir smagu.

Pittsburgho lietuvių „Country“ klube šios liaudies dainos aidai skamba ir laužai liepsnoja paeiliui jau kelinti metai. „Jonines“, tą tradicinę iš amžių glūdumos pergalingai žengiančią šventę, čia išskilmingai švenčia Pittsburgho ir apylinkių išeiviai lietuviai. Kaip teigia istorikai, ši šventė Lietuvoje jungia net pagonybę su krikščionyste. Laiko ištakose minint metų ilgiausią dieną ir trumpiausią naktį, lietuviai šventę vadina „Rasos švente“. Vėliau, kadangi tai sutapo su priimtu kalendoriniu laiku, ši pavasario jaunystės šventė tapo „Joninėmis“. Jos metu visoje Lietuvoje vyksta žmonių sueigos-festivaliai. Atmintinose istorinėse vietose, dažniausiai ant pilikalnių ir kitų kalvų, dega laužai. Traškantis laužas, energingai besiveržiantis liepsnos šviesa savo įnirtingu virpesiu žadina susirinkusius pavasariškai ryžtingai žengti pirmyn su pastangomis, kad rytdiena būtų prasmingesnė, pažangesnė, visiems geresnė ir laisva. Net okupacijos laikais, nepaisant „šepečių“ ir „kuolelių“ uolumo, buldozeriškai stumusių

Lietuvos kultūra į komunistų, Joninės buvo švenčiamos pakiliai, su nenutrūkstamu tikėjimu šviesesne ateitimi. Tiesa, kai kur jaunimas uždegdavo senas padangas, parodyti, kad jų smilkstantys juodi dūmai juodina aplinką, kaip socializmo idėjos nuodija žmonių gyvenimą. Labai gera, kad tai jau viskas praėityje. Juolab, kad Joninių esmė Lietuvoje Seimo 2003 metais priimtais įstatymais įtvirtinta valstybine švente. Šį įstatymą minintys pirmieji sveikino Jonavos Jones ir Jonai. Joninių ateities prasmę ir lietuvių labai sustiprino ir prezidento J. W. Bush žodžiai pasakyti Vilniuje: „Kas užpuls Lietuvą, tas užpuls Ameriką“.

Lietuvio išeivio Pittsburghe, kaip ir kitose vietose svetur, nepalieka tėvynės ilgės. Norisi nors trumpam pabūti ten, pagyventi tėvynės tradicijomis. Tas tradicijas puoselėdami, Jonines pakiliai švenčia ir Pittsburgho lietuviai savo klube. Pažymėtina, jog čia nuolat palaikomos geros sąlygos Joninių laužams liepsnoti. „Country“ klubas yra kalnuotoje Pensilvanijos dalyje, 18 mylių nuo Pittsburgho. Kadangi už kalnus gražesni tik kalnai, tai 66 akrai užimanti „Country“ klubo teritorija, yra tarytum skirta iškil-

Vakarų Pensilvanijos lietuviai, kurie budojo per visą Joninių naktį.

Vytauto Miselio nuotr.

mingoms šventėms švesti. Čia patogų išskylauti, panaudojant įvairias šventines priemones ir kurti laužus nepažeidžiant aplinkos reikalavimų. Teritorija nuolat rūpinasi Pittsburgho Lietuvių klubo valdybos nariai. Jų pastangomis organizuojamos tautos medelių sodinimo ir kitiems tvarymo darbai. Todėl čia, šalia vietinių augalų, auga ir beržai, savo baltais kamienais ir šnarantiomis skarotomis šakomis primena Lietuvą. Teritoriją puošia ir azuolas, kuris, kaip teigia istorija, išdygęs tais pat metais, kai Kolumbas išsilaipino Amerikoje. Šiandien azuolų kamieną įstengia apglėbti ištisę rankos tik 3 vyrai. Ir nors šis azuolas išdygęs prie jo lietuviui, jis primena azuolą iš Kauno Azuolyno, „Country“ klubo žalią teritoriją šeimininkai papildė ir kompleksas pastatų su

reikiama įranga, pritaikyta išskylavimui saulėtoms dienoms, o taip pat kai lyja lietus. Šiemet Joninių šventei pastatai šventiškai atnaujinti. Pažymėtina, jog vienas pastatų yra istoriškai įsimintinas. Jame prieš istorinį savo skrydį per Atlantą nakvojo lakūnai didvyriai Steponas Darius ir Stasys Girenas. Šiemet per Jonines minėjome šio žygdarbio 70 metų jubiliejų. Taip pat sveikinome du lietuvius lakūnus, kartojančius Atlanto nugaletojų žygį šiemet.

Smagu, jog į 2002 metų Joninių šventę atvyko svečiai lietuviai iš New Jersey ir iš Clevelando. Nudžersiečiai pasidalino šventėje savo mintimis, o klivendiečiai – menine programėle. Šiais, 2003 metais Jonines šventėme gausiame svečių būryje. Dalyvaujančių skaičių išreikšti prirėkė nemažai triženkliai skaičiai. Jau nuo pusdienio į šventę riedėjo mašinos. Jas pasitiko išlygintos žalios klubo teritorijos vejos. Įvažiavimo aleja iš abiejų pusių puošė lietuviškų vėliavėlių eilės, savo plazdenimu sveikino atvykstančius. Šventę prasidėjo stebint Pittsburgho lietuvių klubo tautinių šokių būrio „Neris“, vadovaujamo Connie Zatek, šokių programą. Šoko vaikai, suaugusių ir mišrios grupės. Skambėjo muzika ir trankūs šokiai: „Suk, suk ratelį“, „Žiogelis“, „Suktinis“ ir kt. Atrodė, jog šokančių linksma nuotaika skiriama ne tik šių metų Joninių šventei, bet ir yra ryžtinga generalinė repeticija būsimai Amerikos lietuvių šokių šventei Čikagoje ateinančiais metais. Stebint meninius pasirodymus, užkandžiaujant prie valgiais turtingų stalų, besidalinant įspūdišiais apie sočias ir ne visai sočias dienas tėvynėje, o taip pat įvairias laiko kilpas išeivi-

Vakarų Pensilvanijos Lietuvių sodybos 50 metų senumo azuolas, pavadintas Lietuvos vardu.

Vytauto Miselio nuotr.

joje, šventės dalyvius pradėjo gauti ir vakaro prieblanda. Tos trumpiausios metų nakties sutemos, tai ne žiemos ilga ir juoda naktis, bet tik priminimas, jog tolesnis Joninių paminėjimas prasmingesnis prie liepsnojančio laužo. Prie jo visi ir patraukia. Čia pilsburgiečių dainorelių Vytauto Miselio, Jurgio Bendoraicio, Vytauto Mickaus, Ligitos Griniene ir Valdo Griniaus vedini, visi švenčiantieji dainuoja tradicines tautines dainas (dainų tekstai buvo atspausdinti ir išdalinti visiems šventėje dalyvavusiems). Prie laužo padainuota dainos: „Lauželis“, „Nusileido

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto			
JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	\$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė – Danutė Bindokienė
Administratorius – Valentinas Krumpis
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsunciamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ss. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260. Jei reikalinga pagalba po darbo valandų, skambinti „pager“ numeru 708-644-0074.

Vakarų Pensilvanijos lietuvių jaunimas Joninėse

Vytauto Miselio nuotr.

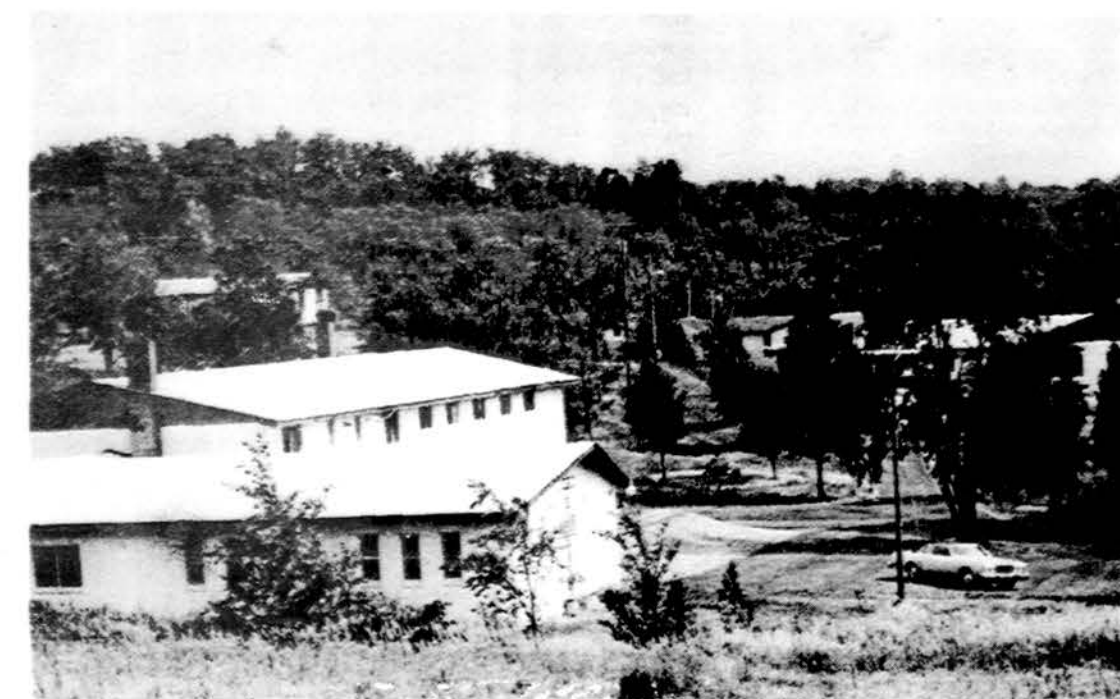
LIETUVOS OPEROS DAINININKŲ PASIRODYMAS CONNECTICUTE

Grazia birželio 14 dienos popietę, Waterbury j šv. Juozapo Lietuvių mokyklą rinkosi žmonės iš visos valstijos. Ši mokykla kadaise buvo viena didžiausių lietuvišku mo-

kyklų visoje Amerikoje. Daugiau kaip 10 metų čia nebe-skamba lietuvių vaikų balsai. Tik lapkričio mėnesį, atsikuru-Connecticute lietuvių sporto klubas sukvietė sporto mė-

gėjus. Ir mokyklos patalpose suskambo lietuviška šnektė. Čia tris kartus per savaitę vyksta krepšinio, stalo teniso treniruotės, susirenka apie 40 ir daugiau sporto entuziastų.

Bet šį sekmadienį lietuviai rinkosi ne į krepšinio treniruotes, o paklausyti operos solistų, atvykusių iš Lietuvos. Tai pirmas kultūrinis renginys, suruoštas šio sporto klubo. Į svečius atvyko solistai mezzosopranas Judita Leitaite, baritonas Eduardas Kaniava ir bosas Vladimiras Prudnikovas. Solistams akompanavo pianistė Nijolė Ralytė – Prudnikovienė. Solistų parengtoje programoje skambėjo populiarių operų, operėlių ištraukos, lietuvių liaudies ir kitų tautų kūrinių. Susirinkusieji, kurių buvo daugiau negu 200 nuosirdziai dekojo dainininkams už puikų koncertą. Nepaisant antroje dalyje iškilusių problemų su garso aparatu, dainininkai parodė visą savo išmonę ir koncertas tikrai pasisekė. Per pertrauką ir po koncerto norintys galejo vaišintis užkandžiais, gaivintais lietuvišku alumi ir kitais gėrimais.

„Baltieji rumai“ Dainavoje.

DAINAVOS METINĖ ŠVENTĖ

Šiais metais Dainavos jaunimo stovyklos tradicinė metinė šventė įvyks liepos 20 d., sekmadienį, Dainavos stovykloje, Manchester, MI. Šiais metais nepavyko gauti kunigo, kuris galėtų iš ryto aukoti šv. Mišias, tačiau Dainavos direktorių tarybos dvasios vadovs kun. Alfonsas Babonas aukos šv. Mišias šventės svečiams 4 val. po pietų. Taigi visi kviečiami ir raginami šiose Mišiose dalyvauti.

Apie 11:30 v.r. Dainavos svetainė atvers savo vaisingas duris ir sutiks visus Dainavos svečius su skaniu ir įvairiu

maistu, tinkančiu patenkinti jaunimo ir vyresnio amžiaus svečių skonį. Bus skanaus kugelio ir įvairaus kitokio maisto. Netruks ir kavos su pyragais, šaltų gerimų ir ledų. Šiais metais tradicinės loterijos – laimės šulinio – nebus. Bet vyks nauja, vertingų ir brangių dovanų loterija, kurioje visi svečiai galės išbandyti savo laimę.

Pirmą valandą po pietų įvyks Dainavos jaunimo stovyklos remėjų metinis suvažiavimas Baltuosiuose rumuose. Suvažiavime išgirsite tarybos narių pranešimus, revizijos komisijos pranešimą ir pasisakymus apie einamuosius reikalus ir ateities planus.

Kaip ir kiekvienais metais, bus proga pasimaudyti Spyglių ežere, sutikti reciau matomas pažįstamas, atnaujinti senas pažintis ir pabendrauti su draugais. Tad kviečiame visus Detroito, Windsoro bei apylinkių lietuvių dalyvauti šioje šventėje ir savo dalyvavimu, aukomis paremti mums taip brangią, mielą, reikalingą jaunimo stovyklą ir jos tal-kininkų pastangas atnaujinti Dainavą.

V. P.

Atlikėjų iš Lietuvos: E. Kaniava, pianistė N. Ralytė, dainininkai J. Leitaite ir V. Prudnikovas.

A. Dziko nuotr.

Sigita Šimkuvienė

I. PAMASTYMAI APIE LIETUVIŲ ISTORINES PARALELES IR TRAJEKTORIJAS

ROMUALDAS GRIGAS

Europos krikščioniškojo pasaulio ir Vakarų civilizacijos pripažintai Lietuvos valstybei — 750 metų! Ispūdinga, fanfarų verta sukaktis. Bet ji versta vertė ir gilesniems pamastyms bei apibendrinimams.

Mindaugo karūnavimas tada įteisino mažiausiai dvigubai didesnę, negu šandien turime, Lietuvą, apjungusią baltų — lietuvių etnines žemes ir teritorinę valstybę. Tas istorinis žingsnis suteikė šansą lietuviams tapti ir išlikti viena iškilusių Europos tautų ir valstybių. Ir ne vien savo teritorijos dydžiu ar gyventojų skaičiumi. Šis žingsnis suteikė lietuviams galimybę iš kitų išsiskirti savo unikalesne kultūra, susiformavusia baltų ir Vakarų krikščioniškosios kultūros sintezės pagrindu, galėjusia praturtinti Europos civilizaciją.

Tokiais netapome. Istoriškos pasiūlytos galimybės gan greit subliūško... O šiandien priversti net susimąstyti: kiek dar dešimtmečių mes, lietuviai, išsilaikysime kaip tautinė bendruomenė? Dėl viso to galėtume pakelti ir patį... Mindaugą. Kodėl? Už skubėjimą.

Drastiškomis priemonėmis vos spėjus apjungti lietuviškas teritorijas, jis jau po poros-trejetų metų nuskubėjo apsikrikštyti (formaliai apsikrikštydamas ir lietuvių gentis). Nuskubėjo gauti karaliaus karūnos ir Šventosios Romos Imperijos (tuometinės Europos Sąjungos prototipo) pripažinimą. Betgi centralizuota, vieno valdovo valdoma, valstybė faktiškai buvo dar tik iliuzija! Dar buvo neišvystę, nusi bent kiek patvaresnė tokių valstybės tvarkymosi, jos socialinės ir politinės organizacijos tradicija. Krikšto priėmimas tada pasitarnavo pulkiančių pretekstu naujųjų valdionų aktyse karūnuotą Mindaugą apkalinti dar ir tėvų bei protėvių praktikuotos kultūros bei tikėjimo išdavystę. Ir ramiausiai jį nugalaboti... Su tuo žingsniu buvo „nugalabytas“ ne tik „ėjimas“ į krikščionišką Europos tautų bendriją. Faktiškai jau tada buvo palaidota ir galimybė tapti viena labiausiai etniškai suvienytų Europos tautų — tai yra palaidojant galimybę išlikti stambia, savo unikalesniais kultūros bruožais išsiskiriant.

riančia, valstybe.

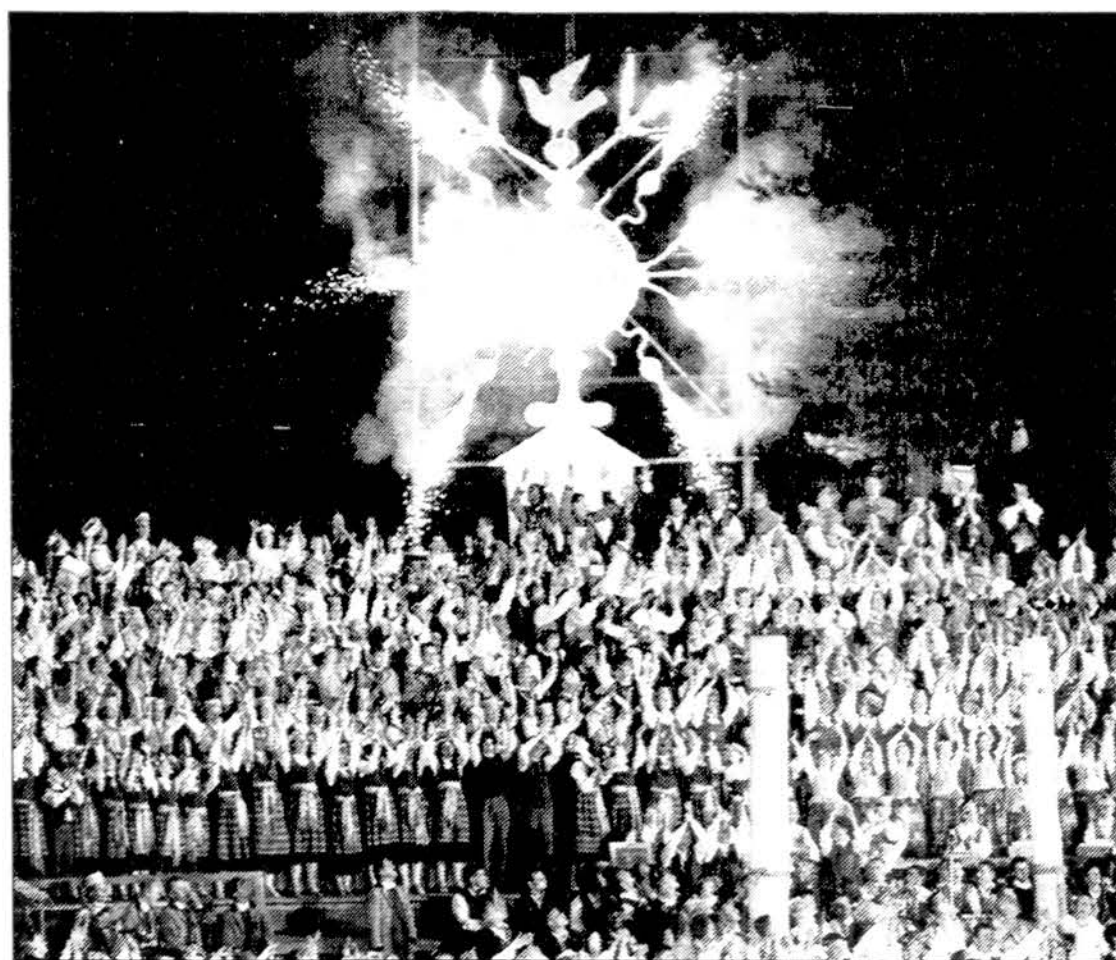
Aš daug mąstau apie nūdieninį Lietuvos politinių struktūrų skubėjimą „išskirti Europos traukinį“. Tik nepagalvokite, kad esu euroskeptikas. Man, kaip sociologui, aiškus ir negincytinas yra toks apsisprendimas. Bet aš nesuprantu, kodėl tos politinės jėgos, lemusios istorinį pasirinkimą, tokį mažą, gal tik trečiąjį dešimtį skiria gerokai patrūnijusiai vidinei visuomenės ir valstybės konstrukcijai tvarkyti.

Ar tokia elgsena neprimena tos pačios, kaip ir Mindaugo metais trajektorijos?..

Taigi... Ar mums ir toliau paradiškai didžiulis kaip povams, pūstis tuo neabejotinai iškilu faktas — valstybės įkūrimo sukaktimi? O gal būtų šiandien neprošal, būtent šiandien, priimant mus į Europos Sąjungą, nuodugnai „inventorizuoti“ ir save? Įvairiausiais savianalizės rakursais pasizvalgyti po tą istorinį, kultūrinį kontekstą, nulūmusį mūsų kaip tautos būvį? Po jo prieštaras trajektorijas? Po tas trajektorijas, kurios paaiškintų ne tik mūsų kaip tautos nueitą kelią, bet ir duotų mus pačius blaivinantį supratimą, kodėl ta mūsų tauta, it kokia šagrenės oda, vos ne sparčiai klydama, traukiasi?

Užtenka mums tos saviplakos! — paprieštaraus man skaitytojai. O aš jam atsakysiu: seklos, niurzglis saviplakos — taip, tikrai jos per akis. Bet analitinės — ne. Tie didieji pasakojimai apie mūsų šlovą praeitį, tas dmesys mūsų iškentėtos kančios, sutiktė, mus visalauk gal daugiau svaigino, negu blaivė... Taigi, sakau, tokia pozityvų veiksmas, jo kryptis nusakanti saviplaka praverstų, atneštų irgi naudos? Ne vien tos sukaiktės šventinės fanfaros ir fejerverkai...

Reiklajam skaitytojui pirmiausia pasiūlyčiau štai tokį sanderį: nebelieskime plačiau šiame pokalbyje bolševikinio-sovietinio laikotarpio. Manau, kad visi mes vienodai vertiname šį, mus visus ištikusį, socialinį marą. Nuolatiniai praeikimai svaidomi tuo pačiu adresu, protingesniais mūsų nedaro. Gal geriau paieškome daugiau tų negatyvų trajektorijų, kurios lėmė ir dabar tebelemia mums visiems nepageidaujamą tautos būvį.

Vilniuje, Kalnų parke — tradicinis Ansamblių vakaras. Tai vienas iš Trečiosios pasaulio lietuvių dainų šventės „Mes“ renginių. Renato Neverbio (Elta) nuotrauka.

Tų, kurios išsiskiria pastovumu ir ilgalaikiu poveikiu. Aš įsitikinęs, kad tokia inventoriacija praverstų, mąstant ne tik apie mūsų sėkmingesnę integravimąsi Europos Sąjungoje, bet ir, bene svarbiau — mąstant apie vyksmą, vadinamą globalizacijos vardu.

Apie paskubėjusį Mindaugą ir tos skubos pasekmes jau pasakiau. Nors savo oponentui irgi patvirtinsiu: Lietuva jau tada vėlavo. Bet medalis visada turi dvi puses. Vardan mūsų samoningumo, lygiagrečiai privalu kalbėti ir apie antrąjį medalo pusę...

Kitas svarbus dalykas, kuris man neduoda ramybės, tai vos ne totalinis lietuvių aristokratijos (o dabartine kalba kalbant pridėčiau — valdandžio sluoksnio, klasės) praradimas, jų nutautėjimas. Jos atsiribojimas nuo etninės tautos ir jos kultūros. Toks atsiribojimas tęsiasi šimtmečius. Ir tą faktą puikiai žino visi.

Štai šioje vietoje drįstu sušukti: kaip nuostabiai aristokratai ir šita istorinė „tradicija“! Ar galime pasakyti, kad šiandieninis vadinamasis ekonominis, politinis ir net „žiniauskaidinis“ elitas rūpinasi mūsų, t.y. lietuvių tautos tęstinumu? Ar to pasakyti negalėčiau?

O aristokratijos „atsipiešimas“ nuo etninės tautos (ko tokiu mastu nebuvo pas mūsų artimiausius kaimynus: lenkus, rusus, vokiečius, skandinavus) prasidėjo netrukus po karaliaus Mindaugo žūties. Ir jeigu vienas iš Radvilų — Kristupas, Vilniaus vaivada

— didžiajame Žečpospolitos Seime, pagautas rezignacijos, šūktelėjo: „mes, lietuviai, kilę iš romėnų, iš Palemono giminės...“, tai tą teiginį, patikėkite, jau tada taikė tik sau, tik kilmingiesiems. Šiandien, šiek tiek sąlygoms pasikeitus, koks nors Lietuvos užsienio ar švietimo ministras į priekaištą, kodėl jis, valstybės vyras, daramai nesidomi lietuvių, jums atsakytų: „Jūs ką, nesuprantate, kad lietuvių — atgyvena! Mes skubame tapti civilizuotais europiečiais! Pasaulio piliečiais...“ Jie skubina ir mus tapti vien politine tauta. Ragina mus, lietuvius, kurie patys su kiekviena diena vis labiau „išsivaikščioja“... Kodėl šalia to, mūsų politikai nepasidaro kokios nors patvaresnės „jungiamosios medžiagos“?..

Ar ne panašiai elgėsi anų laikų mūsų aristokratai? Bet jiems, nors iš dalies, mes galime atleisti — lietuvių savo imperijoje tada sudarė mažumą. O čia dar: bendra su lenkais konfederacija — Žečpospolita (iki šiol visuose Europos žemėlapiuose klaidingai vadinama Lenkija!); bręstantis Maskvos baubas, prieš kurį reikėjo telkti gudus ir ukrainiečius, žydus ir vietinius totorius... Tik smulkieji bajorai (etnografinėje Lietuvoje jų būta keliolika tūkstančių seimų), ypač žemaitis, laikėsi etninės tautos. Nors jau XIX a. ir jie kalbėjo vien lenkiškai. Tiesą pasakius, tie „žemaitukai“ iš savo tarpo išugdė ir Jozefą Pilsudskį (jo senelio pavardė Giniotis, atrodo gyvenęs

Pilsūdė (!) prie Skaudvilės), ir Liucijoną Želigovskį — „maištininką“, ir Gabrielių Narutavičių — pirmąjį Lenkijos prezidentą.

Man taip ir knieti paklausti mūsų politikų (ką aš, pasitaikius progai, ir darau): dėl ko, prieš ką taip skubomis, ignoruojant tarpusavio ryšius, telkiami lietuviai? Ir visi kiti į politinę valstybę buriami žmonės? Kodėl drovimasi lietuviams — pagrindiniams mūsų krašto šeiminkams, priminti jų tautinę savimonę ir patriotizmą? Ne tai kad priminti — puoselėti!... Kokiu pagrindu toks telkimas gali vykti? Vien ekonominių interesų? Bet jie tik supjudo žmones, juos daro agresyvesnius, savanaudiškesnius. Kodėl mūsų politikams ne motais net pilietinės visuomenės ugdymas? Kodėl jie nemąsto apie tą dvasinės kultūros užtaisą — tą jungiamąją medžiagą, kuri būtų pajėgi telkti bent į padoresnę krūvą šiandien spartėjantį išsivairuojantį lietuvių tautinį jungiamąjį tautinį bendrumą, apskritai — visuomenės segmentus?

Anų laikų lietuvių aristokratai irgi kažkaip panašiai elgėsi: per bažnyčias, per mokyklas, per modernizaciją skatino polonizaciją, kuri tuo metu jiems išreiškė didesnę modernumą ir aukštesnę civilizotumą.

Taip ir kirba kita, piktesnė mintis: ar štai taip elgiantis, perisimams politinė ir kultūrinė trumparegystė (samoningai ar Jozefą Pilsudskį (jo senelio pavardė Giniotis, atrodo gyvenęs

Danutė Bindokienė

Visų pirštai į save riesti

Kai į aparato žiotis iškisama videojuosta ir esame pasirušę pasigėrėti jos turiniu, visų pirma ekranelyje sušvinta perspėjimas: „filmą padauginyti griežtai draudžiama...“ Toks užrašas kartais verčia nusišypsoti — kas žinos, jeigu taip ir atsitiktų, kas užsiims gaudyti „nusikaltėlius“ dėl kelių dolerių vertės vaizdajuostės?

O visgi muzikos įrašų ir filmų bei įvairių kitų vaizdajuostų nelegalus padauginimas ir pardavinėjimas yra plačiai išvystytas verslas, į juo besiverčiančių kišenes kasmet sukaupiantis milijonus, o pramogų pasauliui kainuojantis net milijardus dolerių. Išpopuliarėjus kompiuteriams ir vis daugiau besinaudojant internetu, šis „plėšikavimas“ tiek išplito, kad pagaliau muzikos įrašų leidėjai (ir prekiautojai) nusprendė ieškoti išeities. Tvirtinama, kad vagiavimas ilgo grojimo plokštelių ir garsiajuostų pirmą kartą sumažino net 26 proc., nuo 1999 m. muzikos pramonei kainavęs 4.5 milijardo dolerių, o filmų gamintojams „interneto banditai“ nujojo apie 3.5 milijardo dol. pelno.

Apskaičiuojama, kad kasdien iš interneto nusirašoma ir nelegaliai platinama iki 600,000 filmų. Ypač tuo rūpinasi Hollywoodas, nes naujausi filmai, dar nespėję pasirodyti kino teatruose, jau „kursoja“ po kompiuterių vartotojų pasaulį, nusisėdami ir pelną, ir staigmeną, kurią reklamomis prieš filmo pasirodymą stengiamasi sukurti, kad sudomintų žiūrovus.

Š.m. birželio 25 d. pirmasis „gudruolis“, nusikopijavęs iš interneto filmą „The Hulk“, atsidūrė teisme. Jeigu bus priejamas kaltas, jam gresia trejų metų kalėjimo ir iki 250,000 dol. pabaudos. O tai tikrai brangiai kainuojanti vaizdajuostė! Tiek muzikos, tiek filmų pramogų pasaulis tikisi pagaliau atradęs ir JAV teisės saugos pritarimą, ir būdą, kaip susekti, jeigu iš interneto filmas arba muzikos įrašas yra nelegaliai paimamas. (Ko gero, kompiuterių vartotojai ir tas užtvaras sugebės perskoti.)

Kai praityje buvo kalbama apie padirbinėtus, dažniausiai tas kaltinimas taikytas pinigų padirbėjams, tačiau šiuo metu, į „globalizacijos rėmus“ vis stipriau spraudžiamose mūsų planetoje, padirbinėtojai savo verslą labai

išplėtė. Nei viena, ypač populiari ar būtina gaminių gaminti, bendrovė bei įmonė negali būti tikra, kad rinkoje nepasirodys padirbtų ir daug pigiau parduojamų jos produktai. Nuo žaislų, iki batų, kvepalų, automobiliams dalių, laikrodžių, cigarečių, elektronikos, gėrimų ar bet kurių kitų daiktų kažkur kažkas parduos padirbtus, kontrabandos kelias per valstybių sienas įvežtus gaminius. Ir jiems pirkejų niekada netrūksta. Vienus suvilioja firmos pavadinimas, kitus pigi kaina (autentiški kai kurių firmų gaminiai labai brangūs), dar kitus tai, kad kažką gali „apmauti“.

Ar pirkejas, išsigydams nelegaliai padirbtą daiktą, tikrai laimi, tai jau kitas reikalas. Dažniausiai tie padirbtieji produktai savo kokybe nepirlygsta autentiškiems ir įjams galima taikyti lietuvišką posakį, kad „pigū mėsa — šuniui“. Tačiau kartais, vartotojui net nežinant, padirbtas daiktas gali būti tikrai pavojingas. Ypač vaistai. Kadangi kai kurie vaistai šiame krašte yra labai brangūs, žmonės ieško kelių jų įsigyti pigesne kaina. Dažnai tam panaudojamas ir internetas. JAV Vaistų reguliavimo departamentas teigia, kad bent 8 proc. vaistų yra padirbti, neturintys tos sudėties, kuri padėtų ligoniui. Vyresnės žmonės, kurių pajamos ribotos, užsisako vaistus iš įvairių vietų ir jie atsiunčiami paštu. Čia dažniausiai ir pasitaiko apgavysčių. Kadangi internete galima rasti etikečių ir įvairių vaistų pavyzdžių, padirbinėtojas nesunkiai savo „produktus“ taip įpakuoti, kad vartotojui net į galvą neateina mintis apie apgavystę. Pasitaiko tokių atvejų net vaistinėse, todėl patariama visuomet atidžiai stebėti, kad vaistai, kuriuos perkame, yra tokie pat, kokius perkome anksčiau. Bet koks ištikis pagaliau atradęs ir JAV teisės saugos pritarimą, ir būdą, kaip susekti, jeigu iš interneto filmas arba muzikos įrašas yra nelegaliai paimamas. (Ko gero, kompiuterių vartotojai ir tas užtvaras sugebės perskoti.)

Kai praityje buvo kalbama apie padirbinėtus, dažniausiai tas kaltinimas taikytas pinigų padirbėjams, tačiau šiuo metu, į „globalizacijos rėmus“ vis stipriau spraudžiamose mūsų planetoje, padirbinėtojai savo verslą labai

čia. Kampuose išpjaustomi paukščių siluetai, ypač dažnai vaizduojamas antėlis. Medis ir aštuonių dalių apskritimas tautodailės tyrinėtojų interpretuojamas, kaip pasaulio modelio schema. Keturių pasaulio šalys ir dar keturių kryptys į Saulės teką bei laida per saulėgrįžas. Tai ir metų ratas, ir erdvės suskirstymas. Medis — vertikalioji modelio ašis, atspindinti tridulę Visatos sąrangą. Tokį modelį sumastė tolimi mūsų protėviai, pradėdami suvokti ir pažinti gamtą, siekdami saugumo jau senos šiam pasauliui.

Žaltiai ir antėlis — vandenys gyvūnai: gal todėl jie čia, kad pro langą vis žvilgtuojama, kada gi nustos įkyrėti lietus lyti. Net ir karnizo ornamentas sudarytas tarsi iš lietaus lašų. Antėlis, beje, yra likimo deivės Laimos įvaizdis. O žaltys Žilvinas žvejo dukrą Eglę išsiviliojo į savo karalystę marių dugne.

Mitiškai mąstant, langas, kaip ir trobos slenkstis, yra

skiriamoji riba tarp jaukaus namų pasaulio ir to išorinio, kuriame pilna pavojų ir piktųjų dvasių. Tai aiškėja iš tokių papročių bei tikėjimų. Kad kūdikis lengviau ateitų į šį pasaulį, pribuvėja praverdavo pirkio langus. O būsimasis tėvas, tikiėdamasis sulaukti būtinai sūnaus, malkas vandeniu šildytą paduodavo pro langą, nenešdavo jų pro duris. Jeigu toje šeimoje jau būtų mirusių kūdikių, naujagimį vežant krikštyti, kumams ji paduodavo tik pro langą. Prieš tai dar triskart apnešdavo aplink krosnį. Tokiu pat būdu priimdavo ir pakrikštytą, bet pro vieną langą pusę ir skersą; sakydavo, tada bus namų vaikas, ne koks valkata.

XIX a. dar laikytasi papročio, lignų marinant, atidaryti visus trobos langus. Jeigu namuose pašarvojamas savižudis, karštą išnešdavo pro langą. Taip elgtasi tarant, kad vėlė durų atgal pareit nerastų ir nesivaidentų namuose.

Bus daugiau

LIETUVIŲ NAMAI SENOVĖJE

LIBERTAS KLIMKA

Tęsinys. Pradžią Nr. 130

Šonuose padarydavo nišas — „pečiurkas“, pirštiniams ar šiaip kam išdžiovinti. Užbaigti duonkepe plūkti stengdavosi Menulius dylant, — bus ilgiamžė, neskilinė, o į plyšius svirpliai neįsimės. Tik ne po Saulės laidos, antraip „tara-konų ir kitokio amaro“ prisirinks. O kamina užbaigti reikia per pilnatį, — šeiminkė visados turės iš ko viralą paruošti.

Duonkepe krosniai iš ugniakuro atiteko šeimai ar giminei vienijančio židinio įvaizdis.

Pirmą kartą krosnį užkurti turi vyriausioji šeimos moteris. Ir ne bet kuo, o skiedromis, likusiomis, tašant pirmąją naujos trobos vainiką. Pridedavo dar ir šventintų žolelių; šonus iš vidaus pašlaktydavo šventintu vandeniu.

Kaimynai, atėję į įkurtuves, atsinešdavo duonos ir druskos, padėdavo ant priezdės, tada pabučiuodavo krosnies „kaktą“. Taigi ištis manytas, kad šiame pagrindiniame namų statinyje yra įsikūnijusi namų dvasia, kuriai privalu įsisteigti. Dar labiau tai išryškėja per vestuves, kai į šeimą priimamas naujas narys. Pirmaryčiais iš klėties į trobą atvesdinta, marti ant priezdės turi padėti rankšluostį, o kitą užmesti ant žarsteklio. Arba užrišti ant jo margaspalvę juostą.

Ypač pagarbiai su krosnimi turėdavo apsieiti besilaukianti moteris — nuo to priklausys gimiančio vaikelio būdas. Negalima prieš krosnį valgyti — kūdikelis labai seiles. Negalima sąslavų žerti

ant krosniadangties, — vaikai užaugę paliks šeimą nesukūrę. Pribuvėja duodavo gimdyvei išgerti sutrinto angliuko, savaime išsokusio iš pakurtos krosnies. Kūdikio pirmojo maudymo vanduo būdavo išpilamas pakrosnėn, — tada vaikas bus prierašius namams ir apgintas nuo „blogų akių“. Parvežus po krikšto namo, vaiko rankute perbraukdavo per krosnies kaktą, — kad mylėtų gimtuosius namus. Kūčių naktį su uždegta žvake merginos žvilgteldavo į krosnies vidų, — bene pamatys ten savo likimo ženklus. Arba burtams iš po papekės išsitraukdavo vištą.

Ugnis krosnyje būdavo atnaujinama prieš šv. Velykas — Didįjį šeštadienį, užliejame senąją šventintu vandeniu. Pirmąją Velykų dieną nevalia lipti ant krosnies, antraip vasa- rą kiauless jaus išknaissios. Antrąją dieną krosnyje sudeginami margučiai lukštai, — tai ir pašalas greit prapuls.

Tikėta, kad krosnis esanti

laikina vėlių buveinė. Todėl žarstekliu ar šluotkočiu į jos šonus negalima suduoti — „vėlelės kaulėlius pamušti“. Jei malkos degdamos smarkiai traška, šnypščia, — reikšia, vėlės prašo už jas pasimelsti. Negalima kurti krosnies malkomis, sukirptomis per Adven- tą, — liepsna su didžiausiu trenksmu per kamina išleis. Šiaip jau duonkepe kūrėdavo alksnėmis ir pušinėmis malkomis, pridėdami dar kiek beržinių. Juk kiekviena medžio rūšis vis kitokią šilumą skleidžia.

Duonos stebuklą — iš ruginės tešlos virtimą krosnies karštyje kasdieniu maistu — globodavusi ugnies dievaitė Gabija. Jai vakare šeiminkė sukalbėdavo maldele, užterdama žarijas pelenais ir nupiešdama pelenų kryžių — tokį užbrauktai galais. Po Lietuvos krikšto Gabijos mitinės funkcijas perėmė šv. Agota. Jos diena, vasario 5-ąją, pašventinta riekelės igyjanti stebuklingų savybių:

saugo nuo gaisrų, gyvatės kircio ir priešo kulkos.

Langai — namo akys

Daug grožio pajautos sudėdavo senoliai į savo trobos langų puošybą. Ir tikėtina, kad būtent dėl to mitinio su-reikšminimo. Langas aprėminamas apylangėmis, susidedančiomis iš antlangės, palangės ir šoninių lentelių. Tos visos dalys ornamentuojamos. O ir langinės dažnai turi kokių nors dekoratyvinių elementų, kartais būdavo net ištapomos. Neveltui mįslėje apie langą sakoma: „Margi marginėliai ant sienos pakabinti“. Antlangės dažniausiai būdavo pjaustinės, tokiais ornamentais: centre apskritimas, sudalylas į aštuonias skiltes. Lygiai tokie puošia verpstę ar kokį kitą buities rankandą. Apskritimą dažnai gaubia medžio ar kažkokio augalo silueta. Į šonus nuo jo nueina tarsi kokios bangos. Kartais jos tampa visiškai realistiškai pavaizduotais žal-

„DAINAVA YRA LIETUVIŲ, YPAČ JAUNIMO, TURTAS!“

Kastytis Giedraitis.

Pasikalbėjimas su Dainavos jaunimo stovyklos direktorių tarybos pirmininku Kastytiu Giedraitiu

— Jaunimo stovyklavimas Dainavoje jau pačiame įkarštyje. Kas šią vasarą stovyklavo ir dar stovyklavus?

— Jau keli metai, kai pradame sezoną kapų puošimo („Memorial“) dienos savaitgalį. Suvažiavo Dainavos rėmėjai, jauni ir vyresni, padirbėti ir pabendrauti golfo aikštėse. Suvažiavusiems smagu ir gera su draugais gražioje gamtoje, o Dainavai gera, kad būna atlikti kiti svarbūs vasaros pasirodimo darbai ir iš registracijos mokesčių lieka truputį pelno! Stovyklavus jaunieji ateitininkai, Detroito ir Clevelando skautai. Po to dar stovykla Ateitininkai sendraugiai (2003.07.13-2003.07.20), moksleiviai ateitininkai (2003.07.20 – 2003.08.02), Dainavos „Heritage“ jaunimas (Lietuvių kilmės vaikai) (2003.08.03 – 2003.08.10), šokių mokytojai (2003.08.10 – 2003.08.17) ir frontininkai (2003.08.17 – 2003.08.24).

Vasaros sezonas baigsis per Ateitininkų studijų savaitgalį (2003.08.30 – 2003.09.01). Tad reikia dar paminėti, kad rudenį, spalio mėnesį, savaitgalio suvažiavimus planuoja skautai, vyčiai ir studentai ateitininkai. Kaip matote, Dainavos grožiu ir gamta džia-

giasi įvairios lietuvių organizacijos!

— Ar yra atvejų, kada būna daugiau grupių, norinčių stovyklauti, negu turimo laiko kalendoriuje?

— Derinam kiek galim kalendorių, kad būtų visiems gerai. Žinoma, daug kas norėtų stovyklauti tomis patiomis dienomis, ypač liepos mėnesį. Tačiau pirmenybė skiriama jaunimo organizacijoms — jauniesiems ir moksleiviams ateitininkams, skautams ir „Heritage“ jaunimui. Po to žiūrime, kaip geriausia įjungti ir kitas organizacijas. Kaip žinau, nesame atstūmę nei vienos grupės ar organizacijos!

— Kiek paprastai vienu metu būna stovyklautojų, kiek vadovų? Kiek Dainavoje turima vietų ar lovų?

— Kai kurios stovyklos visų norinčių stovyklautojų nepriima, nes neužtenka patalpų. Per paskutiniuosius 4 metus esame pirkę naujų lovų, tad barakuose gali stovyklauti daugiau kaip 200 asmenų. Apie 15–20 proc. stovyklautojų yra mokytojai, vadovai ir darbininkai. Žinoma, lauke, palapinėse, skautai gali ir daugiau priimti. Rodos, kiekvienais metais po truputį didėja jų stovykla — šiais metais jau subūrė apie 150 stovyklautojų. Kaip žinau, šiandien Dainavoje stovyklauja daugiau jaunimo negu kada nors praityje!

— Kada bus Dainavos metinė šventė ir ko laukina?

— Kaip pastaruoju metu priprasta, Dainavos metinė šventė įvyks baigiantis Ateitininkų sendraugio stovyklai, sekmadienį, liepos 20 dieną. Kviečiu visus pasidžiaugti, pabendrauti ir pasivašinti (bus lietuviški pietūs, pyragai, kava ir t.t.) gražioje Dainavos aplinkoje!

— Kada bus rėmėjų suvažiavimas ir kas jame numatoma svarstyti?

— Skanai pavalgius, kviesime visus rėmėjus ir susidomėjusius Dainavos veikla ir metinį suvažiavimą liepos 20 d., apie 1 v. p.p. Apibūdinsime praėjusių metų veiklą, dabartinę finansinę padėtį ir ateities užsimojimus/planus.

Nors šiais metais nenumatau kokių nors ypatingų svarstymų, nepaprastai įdomu ir svarbu išgirsti ir reaguoti į rėmėjų nuomones, pasisakymus, įvertinimus.

— Koks yra Dainava besisielojančių didžiausias džiaugsmas?

— Kai matome perpildytas stovyklas — džiaugiamės! Kai matome vaikų šypsenas — džiaugiamės! Kai stebime jaunus vadovus dirbant su jaunesniais vaikais — džiaugiamės! Kai matome verkiąčius vaikus, kai jau laikas grįžti į namus, džiaugiamės! Tenka dažnai pasikalbėti su jaunimu apie Dainavą. Visi lygina savo praleistas vasaras dienas su mokyklos draugų praleistomis vasaros dienomis, dėkodami, kad yra tokia Dainava. Draugai dažnai nuobodžiauja namuose prie televizoriaus ir kompiuterio, vyresni stumdosi kur nors „parduotuvų malls“ ar „video arcade“. Tačiau mūsų jaunimui tenka proga kurti, sportuoti, draugauti, dainuoti, diskutuoti, plaukti, žuvažti, melstis ir t.t. Tuo pačiu, jie apsupti didelio būrio gerų, dorų žmonių! Kai tai stebi ir supranti — neįmanoma nesi-džiaugti!

— Kokie svarbiausi Jūsų kadencijose Tarybos atlikti darbai?

— Pirmininko pareigose esu septynis metus. Nors dažnai nesimato, daug ką esame atlikę taisydami ir tobulindami Dainavos „infrastruktūrą“. Stovykla dažnai jau „rodo“ savo 47 metų amžių! Dėjome naujus stogus, naujas kanalizacijos sistemas, rengėme naujas išvietes, statėme naujus kryžius, skulptūras, įrengėme naują sporto aikštę ir atlikome daug įvairių, mažesnių darbų. Nors daug rūpinamės Dainavos „infrastruktūra“, daugiausia didžiojo, kad esame sukūrę jausmą ir dvasią, kad Dainava yra visų lietuvių, ypač viso jaunimo stovyklavietė! Per paskutinius kelerius metus Dainavoje stovyklavo arba rengė savaitgalio suvažiavimus ateitininkai, skautai, „Heritage“ jaunimas, Lituanistinių mokyklų moky-

tojai, šokių mokytojai, frontininkai, PLB, Detroito Dievo Apvaizdos lietuvių parapija ir kiti. Kviečiame visus, pri-glaudžiame visus, norime vi-siems sudaryti sąlygas pasi-džiaugti gamtoje ir „atsipūsti“ nuo kasdieninių įtampų!

— Koks šiuo metu yra didžiausias rūpestis?

— Turbūt kaip visur kitur, daugiausia rūpi finansinis iš-silaikymas. Esame dėkingi, kad vis atsiranda žmonių, kurie įvertina Dainavą ir priside-da aukomis. Esame nepapras-tai dėkingi Lietuvių fondui, kuris supranta Dainavos pras-mę ir pozityviai atsiliepia į mūsų prašymus padėti finan-siškai. Kaip minėjau, Dai-navai jau 47 metai. Kiekvie-nais metais atsiranda naujų projektų. Be to, atrodo, kad kiekvienais metais Michigan valstija „prigriebia“ mus su naujais reikalavimais. Viskam reikia lėšų. Stovyklaujanti grupių sumokėtos nuomos maždaug padengia „kasdie-nines“ išlaidas. Tačiau, be Lie-tuvių fondo ir mecenatų aukų būtų neįmanoma atlikti di-desnių „infrastruktūros“ taisy-mo ir tobulinimo darbų.

— Kas sudaro direktorių tarybą?

— Direktorių taryboje yra 12 narių. Reikia pasidžiaugti, kad Dainavos darbus ir rū-pestius palengvina tarybos na-rių gražus bendradarbiavimas ir sugyvenimas. Tarybos na-riai visi aktyviai reiškėsi arba dar reikiama įvairiose kitose organizacijose — skautų, ateitininkų, PLB ir kitų. Tarybą sudaro — kun. Alfonsas Ba-bonas (dvasios vadas), Kasty-tis Giedraitis (pirmininkas), Marius Kasniūnas (vicepir-mininkas), Vytautas Petrusis (iz-dininkas), dr. Marius Lanius-kas (sekreterius), dr. Žilvė Vaitkienė (korespondentė), dr. Vytenis Damušis, dr. Eligijus Lelis, Bronius Polikaitis, Gin-taras Gaška, dr. Kastytis Kar-velis ir dr. Audrius Polikaitis.

— Kada bus kiti rinkimai?

— Išrinktų tarybos direk-torių kadencija tęsiasi trejus metus. Kiti rinkimai vyks 2005 metais.

— Pernai įvykusioje JAV

LB Krašto valdybos rengtoje darbo konferencijoje dauguma dalyvių buvo „trečiabangiai“ ir pirmą kartą Dainavoje. Dau-gelis jų buvo sužavėti stovyk-los grožiu ir jos paskirtimi. Kiek aktyvūs „trečiabangiai“ stovyklavime, vadovavime, stovyklos ūkiniuose darbuose?

— Kiekvienais metais ma-tyti daugiau ir daugiau „tre-čiabangių“ vaikų Dainavoje. Manau, kad tai prisideda prie programos įvairumo ir įdomu-mo! Po truputį ir tėvai jungiasi į stovyklų rengimo darbus. O dėl ūkinių darbų — esame sudarę sąlygas nemažam skaičiui „trečiabangių“ žmonių padirbėti, užsidirbti ir Dai-nava pasidžiaugti!

— Už trečiojo metų, 2006 metais, Dainava šves savo gyvavimo aukštinę sukaktį. Ar jau apie tai galvojama? Kaip tai bus paminėta?

— Taip, jau buvo kalbėta per tarybos posėdį, bet dar nėra paruošto plano. Manau, kad pasibaigus stovyklavimo sezonui, vėl grįšime prie te-mos. Būtų įdomu taip pat iš-girsti kitų nuomonių per Dainavos metinį suvažiavimą.

— Reikia manyti, kad bus leidžiamas sukaktuvinis lei-dinys. Ar jis tikrai numato-mas?

— Taip, norime išleisti. Ta tema esu kalbėjęs su dviem asmenimis. Kviečiu apsiimti redagavimo pareigas, bet at-sisakė. Esu optimistas ir esu tikras, kad rasime sugebantį asmenį tam nelengvam bet ypatingai vertingam darbui!

— Kadaise sklandė siūly-mas Dainavos jaunimo stovyk-loje įrengti lietuvių tautos istorijos kelelį. Po stovyklos rajoną būtų išdėstyta bent tu-zinas lietuvių tautai svarbių, brangių ar iškilus įvykių simbolizuojančių ženklų. Prie tokių įvykių rikiuotina Min-daugo karūnavimas, Žalgirio mūšis, šv. Kazimieras, spau-dos draudimas ir knygnešiai, emigracija ir užjūrius, nepri-klausomybės paskelbimas 1918 m., partizanai, tremimai, Lietuvių Bažnyčios kronika, 1990 m. kovo 11 d., 1991 m. sausio 13 d. ir t.t. Sudarytas projekto komitetas parinkti

DRAUGAS, 2003 m. liepos 10 d., ketvirtadienis

4

minėtinius įvykius, jų apipavi-dalinimą, pasirūpintų lėšų su-kėlimu. Kiekviena stovyklau-janti grupė galėtų būti vienos ar keleto istorinių stočių mecenate. Vietos turėtų būti ir pavieniams mecenatams, norintiems prisiminti brangų asmenį ar koki įvykį. Kokia galimybė ši ar panaši projek-tą pradėti ir užbaigti iki 2006-ųjų metų?

— Turiu prisipažinti, kad man ta mintis, idėja nauja. Kiek man teko dirbti Dai-navos taryboje nuo 1990 m., ta tema nebuvo kalbėta ar disku-tuota. Įdomi mintis, tačiau, įgyvendinant toki projektą, reikėtų gerai apgalvoti, kaip tie „vaizdiniai“ būtų ilgesnį laiką prižiūrimi ir išlaikomi. Išskelsiu tą mintį per kitą tary-bos posėdį.

— Pabaigai malonėkite skaitytojams prisistatyti. Nuo kada Jūsų ryšys su Dainava prasidėjo? Nuo kada esate di-rektorių tarybos pirmininku? Jūsų profesija, šeima, visu-meninė veikla, dar kas?

— Nenoriu prisipažinti, bet, atrodo, kad aš trimis metais vyresnis už Dainavą. Užaugau ir mokiausi Clevelande, Ohio. Baigiau 12 Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos skyrių, gastroliavau per Šiaurės Ame-riką, Pietų Ameriką ir Europą su tautinių šokių grupe „Grandinėle“, buvau aktyvus skautas, skautas vytis ir paskautininkas. Skautauda-mas stovyklavimo dienas dau-giausia leidau Pymatuning stovyklavietėje, Penssylvanijoje, ir Wasagoje, Kanadoje. Tad nors keli kartus buvau Dainavoje, neturiu jokių Dai-navos vaikystės prisiminimų.

Baigiau matematikos ir kompiuterių mokslus Cleve-land State University ir tada, 1975 m., persikėliau gyventi ir dirbti Ann Arbor, Michigan. Įsijungęs į Detroito lietuvių veiklą, dažniau pradėjau lan-kyti Dainavą, nors pradžioje be „oficialių“ pareigų. 1983 m. vedžiau Ritą Neverauskaitę ir šiandien auginame 17 m. Andrių, 15 m. Danių, 12 m. Rimą ir 9 m. Miką. Rita yra Detroito Ateitininkų jaunųjų globėja, moko „Žiburio“ litu-anistinėje mokykloje, vargo-

nuoja ir gieda Dievo Apvaiz-dos bažnyčioje. Apart mokyk-los užsiėmimų, visi vaikai taip pat įsijungė į Detroito lietu-višką veiklą per lituanistinę mokyklą, tautinius šokius, ateitininkus, skautus ir sportą.

1990 m. buvau pakviestas kandidatuoti į Dainavos tary-bą, buvau išrinktas ir baigiau dvi kadencijas kaip tarybos narys. Tada 1996 m., prade-dant 3 kadenciją (nenaudojam Amerikos politinių gairių, ku-rios riboja kadenciją), buvau išrinktas tarybos pirmininku. Dabar jau trečia kadencija esu pirmininkas. Tie trys metai labai greitai praėjo, nes dar-bas teikia daug pasitenkinimo!

Be Dainavos veiklos, dau-g metų dirbau ir dabar dirbu Dievo Apvaizdos parapijos ta-ryboje, vieną kadenciją buvau jos pirmininku. Dirbau „Žibu-rio“ lituanistinės mokyklos taryboje komitete ir prisidedu, kiek galiu, talkininkaudamas Detroito skautams ir ateitininkams.

Duonai užsitarnauti dirbu „Managing Director“ pareigo-se aukštos technologijos bendrovėje Percepton, Plymouth, Michigan. Klientams prista-tom kompiuterius, elektroni-ką, „lazerio“ apšvietimo prie-mones ir kitą aparatūrą, kad galėtų matuoti ir analizuoti savo pagamintų dalių dimen-sijas ir kokybę. Reikia pami-nėti, kad Dainava žinoma ma-nos bendrovėje, nes prieš kelis metus išnuomavau Dainavą savo bendrovės gegužinei!

— Ar mūsų pokalbio už-sklandai turėtumėte dar ką pasakyti?

— Dėkingas už progą pa-pasakoti apie Dainavą! Gal ne visi žinojo, kas ta Dainava šiandien — tikrai gal dabar truputį aiškiau. Esu įsitiki-nęs, kad Dainava yra mūsų, lietuvių, ypač jaunimo, turtas. Mūsų taryba pasiryžusi ją išlaikyti ir perduoti kitai kar-tai, kad dar ilgai išliktų ir sudarytų galimybes mūsų jau-nimui augti, bręsti, ir puoselėti geras vertybes!

Dėkojame Kastyčiui Gied-raičiui už žinias apie Dainavos jaunimo stovyklos reikalus.

Kalbėjosi Romualdas Kriaučiūnas

PLB ŠVIETIMO KOMISIJOS 2003 M. RAŠINIŲ KONKURSA

„Jaunoji Lietuva! Tavo dvasios ikvėpti, mes sten-giames pasirinkta uždavinį įvykdyti. Mūsų pasisekimas tegu sustiprina Tavo dvasią ir pasitikėjimą savo jėgomis ir gabumais... Lituanikos lai-mėjimas tegu stiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkve-pia juos naujiems žygiams...“

Tokiais testamentu žo-džiais prieš septyniolika metų į visus lietuvių kreipėsi lakūnai — didvyriai Steponas Darius ir Stasys Girėnas.

„Pasaulio Lietuvių Ben-druomenės Švietimo komisijos rašinių konkurso tikslas ir esmė yra sudominti vaikus, gyvenančius už Lietuvos ribų, rašymu, įtraukti juos į lietu-višką gyvenimą, išmokyti vai-kus domėtis lietuvių literatū-ra, Lietuvos istorija, padėti vaikams atsiverti ir papasa-koti apie save, išreikšti savo nuomone, susiejant su pasi-rinkta tema...“ — šiais žo-džiais PLB ŠK pirmininkė Regina Kuciėnė, Lenkijos (Punsko gimnazijos, Punsko Licejaus, Punsko pagrindinės mokyk-los, Navynkų) Vokietijos (Va-

sario 16-osios gimnazijos); Estijos; Vilniaus („Lietuvių namų“); Karaliaučiaus srities bei Maskvos lietuviškų mo-kyklų. Visiems šioms šimtui aštuoniolika vaikų — mažie-siems lietuviškojo žodžio skel-bėjams kelią rodė dvidešimt septyni nenuilstantys mokyto-jai: D. Belūnienė, Z. Dai-nienė, V. Vaitulionytė, A. Ce-sonienė, E. Degutienė, L. Gas-peravičiūtė, B. Vaičiulienė, D. Komiciūtė, N. Grigutienė, A. Sidarienė, E. Meikienė, B. Lipšienė, E. Kaukinas, R. Unt, D. Kviklienė, N. Gimbutienė, S. Rumbaitienė, L. Jurevi-čiūtė, J. Glinkis, A. Burstei-kienė, V. Vasiliauskienė, I. Ša-palienė, A. Nikolajeva, E. Bu-kontienė, V. Dilkienė, D. Dub-novienė, R. Mališauskienė. Šie mokytojai kvietė vaikus skris-ti į nežinomą pasaulį, būti išradėjais ir mokslininkais, rašytojais ir istorikais. Visi vaikai yra svajokliai, bet sude-rinti svajones su realybe ne kiekvienas sugeba. Štai čia į pagalbą ir atskuba Žynys — Mokytojas.

PLB Švietimo komisijos rašinių konkurso mecenatai yra Raimundas Grigaliūnas, Lietuvių tautinės kultūros fondas ir PLB Švietimo komi-sija. Piniginėmis premijomis bus apdovanoti daugiau nei 45 vaikų rašiniai. Džiugu, kai pastebimas kiekvienas suge-bėjimas, įvertinama elementa-

riausia pastanga, išvystomas pareigingumas ir atsakomybė už ištartą žodį, parašytą saki-bei, išsakytą svajonę. Be mece-natų ir rėmėjų tokia galimybė neegzistuoja.

„Per žodį — į pasaulį“ — šiemetinės rašinių konkurso knygos pavadinimas. Vertini-mo komisijos narės: Regina Kuciėnė, Alicija Brazaitienė, Vida Brazaitytė, Aldona Rau-chienė, Renata Butauskienė ir Laima Apanavičienė turėjo pasitelkti ir pagalbą ne tik poną laiką, bet ir panele kant-rybę. Perskaityti 118 rašinių, aptarti, įvertinti ir atsiminti įdomiausius rašinių vietas ne-ra taip paprasta!

2002-2003 metų rašinių konkurso sąlygos ir taisyklės buvo truputėlį pakeistos ir sugriežtintos, tuo buvo tiki-masi sulaukti geresnių rezul-tatų. Pradžioje buvo nutarta premijuoti rašinius trijose grupėse pagal amžių (10-12 metų, 13-15 metų, 16-19 metų), tačiau iš Pelesos sulaukus nemažų šūsnių rašinių, vie-ningai buvo nuspręsta sudary-ti ketvirtąją grupę ir pavadinti „Pelesos žiburiukai“. Temos pirmajai amžiaus grupei: „Garbingos pilies praeitis“, „Mano mėgstamiausias lietu-vių rašytojas, rašantis vai-kams“, „Mano vardo istorija“ ne tik reikalavo sesers fantazijos minčių, bet ir kvietėsi ma-mos tikrovės pagalbą. Kiek

daug faktų ir įdomių legendų buvo išlieta popieriaus lape apie Lietuvos piliis. Trakų, Vilniaus, Ragainės ir kitos pilių kėlėsi visa savo didybe ir paslaptingumu. Nedaugelis iki šiol buvo susimąstę apie savo vardo kilmę. Prisėdus teko išsiaiškinti savo vardo prasmę, jo atsiradimo ir gavi-mo istoriją. Kristina, Vida, Raimundas, Alicija, Jolanta, Tomas, Rasa, Gabija, Saulė, Dovilė ir kiti vardai kilo pa-dangėn savo gražiausiomis spalvomis ir atsiradimo istori-jomis. Rasa Pečiulytė iš Puns-ko rašo: „Mano vardas lietu-viškias, seniau šiuo vardu buvo išreiškiamas aušrinės pasiro-dymas... Rasa — tai mažas ankstyvo ryto lašelis, o aš gi-miau ryte... Turbūt todėl savo mamai buvau panaši į tylų, skaidrų aušrinės perliuką. Jeigu man ši vardą išrinko mylimiausi pasaulyje žmonės — tėveliai, tai kaip man gali nepatikti mano vardas?!”

Antroje amžiaus grupėje (13-15 metų) jau dominavo viešnia svajonė, jai talkininka-vo princas sapnas, nebuvo ap-sieita ir be išdykusio broliuko melo. „Knygos turi nemato-mas duresles“, „Norėčiau būti drugeliu“ ir „Ką man reikia Dariaus ir Girėno vardai?“ Temos tarytum prašė vaikus skristi kartu su drugeliu ir įsijęventi visus pojūčius sva-jonėse. Mociūtė pasaka kvietė

būtinai žvilgtelti, kas yra už tų paslaptingų, nematomų knygos durelių, o Lietuvos did-vyriai Darius ir Girėnas mokė ryžto, tvirtybės ir pasiaukoji-mo.

Ir į dangų leisk pakilti, Paskrajoti tarp žvaigždžių, Saulės spindulių pavirsti, Margaspalviu drugeliu.

Tegul pasakos keliauja Nuo tavęs ligi manes, Tegul grožis karaliauja, Burtų galių tepratęs.

Leisk svajonėse pamilti Tylą, muziką, garsus, Leisk nuskristi už upelio, Susitikti su laukais.

Jeronimas Laucius

Trečioji amžiaus grupė (16-19 metų) rašė „Mindaugo karūnavimas“, „Ar Lietuvai verta priklausyti NATO?“, „Karalienės Mortos vaidmuo Lietuvos valstybės suvieniji-me“ temomis. Vyriausieji kon-kurso dalyviai pateikė daug faktų, pasidalino gausybe minčių, pateikė keletą pasiū-lymų, analizavo praeitį ir, aišku, bendradarbiavo su ma-ma tikrovė. Juk tikrovės ne-gali matyti, ji — viskas ir visa, kur pažvelgsi. Kažkada buvo-me didžioji Europos valstybė. Kai Lietuva XV a. valdė teri-torijas nuo Baltijos iki Juo-dosios jūros, gal tik Šventojo Romos imperija buvo didesnė

Europoje. Kiekvieno miesto, miestelio, kaimo istorijoje, tarsi kokiame deimanto lašelyje, atsispindi viso krašto istorija ar atskiri jos epizodai.

Ketvirtoji rašinių konkur-so grupė — „Pelesos žiburiu-kai“ rašė šiomis temomis: „Mane gerumo išmoke...“, „Pa-sauli, noriu būti išgirstas ir suprastas!“, „Per žodį — į pa-saulį“, „Gražu mūsų Lietuvė-lėje“.

Mes visi esame lemties rankose. Reikia sugebėti pa-

keisti baimę viltimi ir tikėti, kad kiekvienieri metai — tai tarsi medis su nauja ląja, nau-jomis šakomis, naujais lapais...

Kiekvienas naujas rašinys ar šviesos žodis, — tai dar vienas pakylėjimas aukštyn, dar vienas skrydis į šviesą ateitį, dar viena galimybė paskelbti lietuvišką žodį! Palikime pėdsaką istorijoje...

Renata Butauskienė
PLB Švietimo komisijos nare

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILŲ, NAMŲ, SVEIKATOS
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Aukstė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS.
ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO
VESINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624.

Medžio darbai, elektra,
santehnika, grindys, dažymas...
Aukšta darbų kokybė, žemos
kainos

ŽILVINAS
VENCIVUS
contractor
312-388-8088;
312-493-8088

DĖNESIO! DĖNESIO!
Neseniai atvykote, likote darbo ar
laido, tačiau šiuo metu laukiate bran-
gų kaimojo? Ne bėda. DRAUGAS Jūsų
stabilumą išpildys namo kaimu.
Tereikia paskambinti
tel. 773-585-9500 ar užsisakyti DRAUGO
administracinę adresą 4545 W. 63 St.,
Chicago, IL 60639.

ISNUOMOJO

Išnuomojamas naujai dekoruotas,
modernus 2 mieg. butas su virtuve
ir angara, oro vėsinimu, vyresnio
amžiaus žmonėms (kaina su nuolaida).
66 Pl. ir Marquette Rd.
Tel. 708-656-6599

SIŪLO DARBA

Pilnos darbo dienos darbas
su gyvenimu,
įvairiose valstyjose.
Tel. 630-330-9471

Lietuva finansiškai remia Vasario 16-osios gimnaziją

Atkelta iš 1 psl.

Tokią pat sumą, pasak jos, planuojama skirti ir kitais metais.

1999 metais gimnazijai suteiktas Vokietijos privatus mokyklos statusas. Dalį gimnazijai reikiamų lėšų skiria Heseno

Maskvos meras pažadėjo pastatyti lietuviams naują mokyklą

Atkelta iš 1 psl.

Mokyklą lanko Maskvoje gyvenančių lietuvių išeivių, taip pat Lietuvos ambasados darbuotojų vaikai.

A. Petrauskas taip pat pra-

raštas. 2001 metais Hiutenfelde veikianti Vasario 16-osios gimnazija paminėjo savo įkūrimo 50-metį. Gimnaziją įsteigė Vokietijos Lietuvių Bendruomenės valdyba, pirmininkaujama Prano Zundės.

nešė, jog bus skirta lėšų Rygos lietuvių mokyklos remontui. Jo teigimu per pastaruosius 5-7 metus buvo pastatytos dvi lietuviškos mokyklos Baltarusijoje, dabar deramasi dėl lietuviškų

Nuo jos įkūrimo gimnazija lankė daugiau kaip 2,000 mokinių iš įvairių pasaulio valstybių, daugiausia Šiaurės ir Pietų Amerikos, Vokietijos.

Pastaraisiais metais apie trečdalią gimnazijos sudaro moksleiviai iš Lietuvos.

svietimo įstaigų steigimo Karaliaučiuje ir Sovetske.

Dabar užsienyje veikia apie 20 bendrojo lavinimo lietuvių mokyklų, daugiausia Lenkijoje ir Baltarusijoje.

konkuruoti su kitais energijos perdirbimo būdais

Atkelta iš 1 psl.

„Kai mes pateiksime savo skaičiavimų rezultatus, politikų uždavinys bus pasirinkti branduolinį ar nebranduolinį variantą“, sakė J. Gylis.

Jo teigimu, studijos rengėjai ketina peržiūrėti visas galimybes, kaip plėtoti branduolinę energetiką Lietuvoje — pradedant vakaruose laikomų nepatikimų branduolinių RMBK tipo reaktorių keitimo į vakarietiško — „verdančio“ — tipo reaktorių, paliekant tas pats turbinas, kitus įrengimus ir

maksimaliai išnaudojant esamą techniką.

J. Gylis manytu, jei būtų nuspręsta pertvarkyti Ignalinos atominę elektrinę (IAE), tai būtų galima atlikti lygiagrečiai su pirmojo bloko uždarymu iki 2005-ųjų pradžios.

Pagal Ignalinos AE atliktus skaičiavimus, J. Gylis teigimu, pertvarkos kaina prilygtų vieno reaktoriaus kainai ir nesiektų 0,5 mlrd. JAV dolerių, o naujo branduolinio reaktoriaus statyba po 15-20 metų kainuotų 5-6 kartus brangiau.

J. Gylis teigimu, įvairūs skaičiavimai rodo, kad netrukus po to, kai bus uždarytas IAE antrasis blokas, elektros energijos Lietuvai ims stigti. Anot jo, įvertinus socialines išlaidas ir tai, ką praras Lietuvos biudžetas, uždarius IAE vienos kilovatvalandės (kWh) elektros energijos savikaina išaugs iki daugiau nei 11 centų.

Stodama į Europos Sąjungą Lietuva įsipareigojo iki 2005-ųjų uždaryti pirmąjį IAE bloką, o iki 2009-ųjų — antrąjį, jei ES skirs būtiną finansavimą.

ar Lietuva artimiausiu metu

galetų patekti į bevizio režimo su JAV sąrašą.

„Deja, lietuviai jau nuo seno į JAV vyksta nelegaliai užsidirbti ir gyventi. Musų atlikti tyrimai rodo, kad per pastaruosius dešimt metų apie 50 proc. gavusių vizas lietuvių pažeidė grįžimo terminą“, sakė ji.

R. Elvikis sakė abejojanti,

kaip JAV, Didžioji Britanija, Kanada, Nyderlandai, Prancūzija, Belgija, Ispanija, Vengrija. Kitais metais prie profesionalių kariuomenės ketina pereiti Italija ir Čekija.

Tarp pakviestųjų į NATO valstybių būtinąjį karinį tarnybą tebera Latvijoje, Lietuvoje, Estijoje ir Bulgarijoje, jos jau atsisakė Slovėnija, Slovakija ir Rumunija.

P. Malakauskas teigė, kad NATO valstybės Vokietija ir Danija neplanuoja atsisakyti būtiniosios karinės tarnybos. To daryti nežada ir neutraliteto besilaikantys švedai bei suomiai.

P. Malakauskas teigė, kad NATO valstybės Vokietija ir Danija neplanuoja atsisakyti būtiniosios karinės tarnybos. To daryti nežada ir neutraliteto besilaikantys švedai bei suomiai.

P. Malakauskas teigė, kad NATO valstybės Vokietija ir Danija neplanuoja atsisakyti būtiniosios karinės tarnybos. To daryti nežada ir neutraliteto besilaikantys švedai bei suomiai.

mos per 3 paras. Esant blogam orui ir susidarius tanklaivių eilei, tam, kad ji greičiau judėtų, būtinos papildomos talpyklos.

Pasak G. Karsoko, dabar terminalas dėl to dažnai negauna dalies pajamų.

Šiemet Lietuvos naftos

„Mažeikių nafta“ pradeda statyti naujas talpyklas Būtingėje

Atkelta iš 1 psl.

„Jukos“ ketina padidinti terminalo pajėgumus nuo 8 mln. iki 14 mln. tonų per metus.

Anot G. Karsoko, paprastai tanklaivis nafta yra pripildomas per parą, o talpyklos vamzdinių iš Mažeikių nafta pripildo-

mus per 3 paras. Esant blogam orui ir susidarius tanklaivių eilei, tam, kad ji greičiau judėtų, būtinos papildomos talpyklos.

Pasak G. Karsoko, dabar terminalas dėl to dažnai negauna dalies pajamų.

Šiemet Lietuvos naftos

Trumpai apie viską

(Naujoji „Lietuvos ryto“ (LR), „Lietuvos žinių“ (LŽ), „Respublikos“ (R), „Kasno dienos“ (KD), „Klaipėdos“ (K), „Valstybės žinių“ (VŽ) dienraščiai, RNS ir Elta informacijos)

* Europos Sąjungos atstovų Lietuvai pateiktas ES

Konstitucijos projektas sugluminio Lietuvos pareigūnus, o labiausiai — kalbininkus dėl prasto vertimo į lietuvių kalbą. Pasak Vilniaus universiteto Vertimo studijų katedros docento Liongino Pažusio, atrodo, kad tai darė Lietuvoje negyvenę žmonės. Konstitucijos vertimas į lietuvių ir kitas Europos Sąjungos valstybių kalbas buvo patikėtas Luxemburge įsikuriamam vertimų centrui. Jam vertimą patikėjo ES viršūnių centras Briuselyje, kuris paprastai verčia ES vidaus dokumentus. Briuselio centro direktorė Margarida Lacerda paaiškino, jog šiuo metu vertimas koreguojamas Vilniuje, priežiūrint Lietuvos vyriausybę, bet už tuos patį vertimą jau skirtas ES pinigų. Pasak buvusio vyriausiojo valstybės euroderybininko Petro Auštrevičiaus, ši kartą ES atstovai nėkykusiai pasirinko vertėjus. (LR-Elta)

* Seimo Etikos ir procedūrų komisijos akiratyje

atsidūrė dar vienas parlamentaras, nenorėjęs tenkintis tik tautos išrinktojo darbu ir turėjęs papildomų užsiėmimų. Komisijos pirmininkas Algimantas Salamakas žada tirti, kaip įstatymams galėjo nusizengti Egidijus Klumbys, tapęs Seimo nariu net dvejus metus dirbęs privatinėje advokatų kontoroje. (R-Elta)

* Tikrai absurdo teatru

galima pavadinti tai, kas vyksta Kauno miesto taryboje. Narkotikų platinimo įtariamas jos narys Enrikas Daktaras Jaunimo, sporto ir turizmo komiteto posėdyje sprendė, ar steigti Kaune narkotikų kontrolės komisiją. E. Daktaras priitarė, kad būtų įsteigta tokia komisija, tačiau diskusijoje nedalyvavo. Po posėdžio Enrikas susitiko su Seimo nariu Vytautu Štusausku. (KD-Elta)

* Už Panevėžio apygardos prokuroro

Gintauto Sereikos nužudymą Šiaulių apygardos teisme teisiamam Arūnui Varnui per teisminius ginčus Generalinės prokuratūros

prokuroras pasiūlė 12 metų nelaisvės. Tai — didžiausia už tyčinį nužudymą gresianti bausmė. Bausti A. Varną ne už prokuroro, o už piliečio Gintauto Sereikos nužudymą teismo prašęs prokuroras šį prašymą grindė tuo, jog žudikas nežinojo, kad jo auka yra valstybinės pareigos vykdančis pareigūnas. Priešingu atveju kaltinamajam gresė laisvės atėmimas nuo 10 iki 20 metų arba įkalinimas iki gyvos galvos. (LR-Elta)

* Iš piktnaudžiavimo

itariamų 120 valdininkų žemvaldžių sąrašą, kurį sudarė Specialiųjų tyrimų tarnyba bei vyriausybė komisija, įvardintas pirmas kaltinamasis. Tai — Šalčininkų rajono žemėtvarkos skyriaus vadovė Regina Simanovičienė ir jos vyras, to paties skyriaus šaltkalvis Viktoras. Ši šeima valdo 18 žemės ir miško sklypų, kurie užima 83 hektarus. Manoma, kad šį turtą galima parduoti daugiau nei už vieną milijoną litų. Didelė jo dalis įgyta neteisėtai. Tuo tarpu Šalčininkų rajone daugeliui žmonių nuosavybės teisės atkuriama labai lėtai, — kol kas buvę savininkai ir jų palikuonys atgavo tik 54,5 proc. žemės. (LR-Elta)

* Vilniaus kino teatre

„Coca-Cola Plaza“ įvyko vaidybinio lietuvių filmo „Vieni vieni“ („Daumanto“ studija) iškilminga premjera. Kūrinys skirtas Lietuvos partizanams, kritusiems 1944-1953 metų kovose su sovietų okupantais už laisvę ir nepriklausomybę. Per premjerą filmo režisierius Jonas Vaitkus sakė, kad „lietuvių tauta gali būti laisva, o gali — ir vandenynas — gal tai jai ir padėjo išsilaikyti“. (LR-Elta)

DIDIEJI LIETUVOS MILIJONIERIAI

Per trylikos metų nepriklausomybės laikotarpį Lietuva išaugino nemažai milijonierių. Didieji Lietuvos milijonieriai yra pramonininkai ir prekybininkai. Apie vieną iš didžiųjų milijonierių — AB „Rokiškio sūris“ direktorių Antaną Trumpą plačiau rašo Česlovas Skaržinskas 2003.06.21 „Valstiečių laikraštyje“.

„Rokiškio sūrio“ gaminiai eksportuojami į JAV ir į kitas šalis. Rokiškio sūrį ir mes mieliai valgome Amerikoje. Rokiškio pieno perdirbimo bendrovei nuo 1971 metų vadovauja direktorius, technikos mokslų daktaras, Rokiškio rajono garbės pilietis Antanas Trumpa. Šiandien jo turto vertė — apie 27 milijonai litų. Įmonės gamybos direktoriumi dirba jo sūnus Dalius Trumpa, kurio turto vertė — 4 milijonai litų ir šiuo metu jis stato du 420 kv. m ir 120 kv. m ploto namus. Įmonės sekretore — padėjėja dirba direktoriaus žmona Ledita Trumpienė. Utėnos filialo vadovas yra direktoriaus brolis Bronius Trumpa. Turto deklaracijoje A. Trumpa nurodo, kad 1998 m. įsigijo 843,056 „Rokiškio sūrio“ akcijas, 167,634 akcijas 1999 metais ir 700 akcijų 2000 metais. Jis turi Vyriausybės 13,464 obligacijas, 3,013 taupymo lėšų ir 11,840 „Lietuvos telekomas“ akcijų. Šiandien oficiali „Rokiškio sūrio“ akcijos vertė — 20 litų, o biržos kaina yra apie 34 litus. A. Trumpa turi 21,7 procentų visų „R.S.“ akcijų. Direktorius A. Trumpa turi du 520 kv. m ir 91 kv. m ploto gyvenamuosius namus, 76 kv. m sodo namelį ir 50 kv. m butą. Rokiškio mieste ir rajone turi 12 įvairaus dydžio žemės sklypų, kurių bendras plotas — 127 hektarai.

— Gyvename tipiško laukinio kapitalizmo laikotarpiu, — sako straipsnio autorius.

— Socialdemokratui su savo vadu A. Brazausku yra tokių nežmoniškų kapitalistinių kailialupių globėjai ir talkininkai, — rašo „Valstiečių laikraštis“.

Vietoje pieno kainų pakelimo „Rokiškio sūris“ pasiūlyk sau labai didelį pelną skurdindamas pieno pramonę ir subsidijomis „melždamas“ Lietuvos ūdą. Labai keista, kad tokį Lietuvos žemdirbių išnaudojimą toleruoja Lietuvos valdžia.

Paruošė Br. Juodelis

Laukinis kapitalizmas

„Rokiškio sūrio“ AB steigė-

mai Giruliuose perpildyti, o

Klaipėdos kudiškių namuose dabar gyvena daugiau nei 80 vaikų iki 4 metų amžiaus. (K-Elta)

* AB „Panevėžio statybos trestas“ laimėjo per 19 mln. litų konkursą skystų radioaktyviųjų atliekų saugyklos statybai Ignalinos atominėje elektrinėje. Trestas saugyklą turės pastatyti per 11 mėnesių. (VŽ-Elta)

* Liepos 11-ąją sukako 5 metai nuo atstatytos Vilkaviškio katedros atidarymo bei konskraudimo. Ta proga katedros bokštuose bus pakabinoti trys varpai, šiomis dienomis pargabenti iš Lenkijos. Didysis varpas sveria daugiau negu toną, antrasis — 558 kilogramus ir mažiausias — 358 kilogramus. Iš kelių metalų mišinio išlietų varpų kaina — 130,000 litų. Katedros bokštuose juos valdys elektroninė sistema. (LR-Elta)

* Ūkio bankas pradėjo naudoti naują mokamųjų kortelių aptarnavimo sistemą. Sistema leidžia kortelės turėtojams išsiimti grynųjų pinigų kitų bankų bankomatuose ir skyriuose, taip pat pasirinkti, kokia valiuta tvarkyti savo kortelės sąskaitą. (VŽ-Elta)

* Globos įstaigose užaugę vaikai dažniau nei kiti tampa benamiais, nusikalsta ar baigia gyvenimą savižudybe. Klaipėdos sutrikusio vystymosi kudiškių namų gydytoja pedia-rė Vidmantė Danilienė teigia, kad dabar jų įstaigoje yra 15 vaikų, kurie galėtų būti įvairinti, tačiau tebelaukia globėjų. Valstybė kudiškių priežiūrai skiria tiek, kiek ir šeimoje globajamam vaikui — apie 500 litų per mėnesį. Klaipėdos sutrikusio vystymosi kudiškių na-

jai 1992 m. vasario 28 d. buvo Antanas Trumpa, Aldona Tur-sienė, Liuksemburgo „Bank of Bermuda“ bei Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankai. „Rokiškio sūrio“ akcinį kapitalą sudarė 7,302,000 Lt. iš Liuksemburgo, 12,210,000 Lt. iš Anglijos ir 27,950,000 Lt. savojo kapitalo Lietuvoje. Dideli investavimai gauna ir didelių dividendus. Tačiau straipsnio autorius nurodo didelę skriaudą žemdirbiams, pieno statytojams, jiems mokant už pieną tokias žemas kainas, kad nebeapsimoka laikyti karvių, ypač mažais kiekiais. Šiuo metu rokiškėnai gauna už aukščiausios rūšies pieno kg 27 centus, o už pirmos rūšies — 24 centus, o trečios rūšies — 22 centus.

Šiaurės rytų Lietuvoje, Rokiškio-Zarasų rajonuose kalnuotos žemės yra nederlingos. Sugrįvusius kokiems, dideli žemės plotai pavirto į ganyklas. Jos tinka tik karvių auginimui, pieno ūkiui smulkių žemdirbių sodybose. Pieno pardavimas yra pagrindinis ūkininkų gyvenimo šaltinis, kurį valstybė turi subsidijuoti stambiomis sumomis (po 46 Lt. už nekontroliuojamą karvę) iš valstybės izdo.

— Gyvename tipiško laukinio kapitalizmo laikotarpiu, — sako straipsnio autorius.

— Socialdemokratui su savo vadu A. Brazausku yra tokių nežmoniškų kapitalistinių kailialupių globėjai ir talkininkai, — rašo „Valstiečių laikraštis“.

Vietoje pieno kainų pakelimo „Rokiškio sūris“ pasiūlyk sau labai didelį pelną skurdindamas pieno pramonę ir subsidijomis „melždamas“ Lietuvos ūdą. Labai keista, kad tokį Lietuvos žemdirbių išnaudojimą toleruoja Lietuvos valdžia.

Paruošė Br. Juodelis

Ilgamečiui Tautos fondo įgaliotiniui Bostone

A + A
ANTANUI JANUŠKAI

mirus, žmonai ANICETAI bei visiems giminėms ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą.

Tautos fondas

Amerikos Lietuvių Televizija, Inc.
Lithuanian American TV, Inc.

14911 127th Street, Lemont, IL 60439
Phone: 708-839-9022 Fax: 708-839-9070
E-mail: altv@attbi.com

ALTV programos rodomos per Čikagos WFTB 23 kanalą ketvirtadieniais ir sekmadieniais nuo 7 iki 8 v.v. Čia galite matyti žinias iš Lietuvos, pasakojimus apie lietuvių Amerikoje, filmus, koncertus. Programose reklamuojasi daugelis lietuviškų verslų, skelbiamas lietuviškų renginių kalendorius.

ALTV paslaugos:

- Vaizduojamųjų perrašymas iš europinės sistemos į amerikietišką ir atvirkščiai, visokie formatai, DVD
- Dokumentų, laiškų, anketų notarizuoti vertimai, vertimai žodžiu
- Anglų kalbos pamokos

ALTV laukia žiūrovų pasiūlymų, patarimų, reklamų, skelbimų ir paramos. Skambinkite: 708-839-9022 arba 708-785-8080.

PAMASTYMAI APIE ISTORINES PARALELES...

Atkelta iš 3 psl.

Skaitytui teikdamas šiuos „piktus“ pastebėjimus, aš mažiau ir apie tai, kad kartu su etnines aristokratijos pradedimu mes, lietuviai, pradedame aristokratizuoti kultūroje, ypač politikoje, tradicijoje — tautos atvirumo pasauliui, modernėjimui, taip pat valstybinio orumo išsaugojimo tradicijoje, jos galimybė.

Ir vėlgi, ne kiek sau neprieštaraujamas, pasakyčiau — praradome privalomas valstybinės išminties, garbingo, oraus, nesavanaudiško jos interesų saugojimo tradiciją. Tuometinis aristokratijos atsiribojimas nuo tautos, sustiprintas polonizuotos katalikų bažnyčios arogancija, nusivėdė tautą — šiuo atveju jos kamieną — valstiečius, į grynai gynybines pozicijas, ir užsislendimą ir atsiribojimą nuo kitataučių, kitakalbių,

taip pat ir nuo tų pačių lietuvių, kalbėjusių lenkiškai, bet dvasia likusių lietuviams. Su retomis išimtimis, lietuvių tauta ištiesiems šimtmečiams buvo palikta pati sau, su savo kančiomis ir godomis; supriešinta su valstybe, nepaisančia jos interesų — ypač jos kalbos ir tradicijų (o per tai — ir istorinės, kultūrinės sąmonės). Kokia ta valstybė būtų buvusi: LDK, Žečpospolita, carinė ar bolševikinė Rusija. Tarpukario Lietuva buvo tik žybtelėjusi istorijos prosvaitė. Šmeikšteles šansas...

Štai ta lemtinga kita trajektorija...

Tokios trajektorijos tikrai, kartoju, neišgyveno nei Vokietija, nei Lenkija, nei Rusija. Tiesa, bolševikai vos ne totaliai sunaikino savo aristokratiją, bet išliko ir šaknis suleido bent jos suformuota aukštoji rusų tautos kultūra!

Our new Airbus goes by the designation A340. But you can just call it Cloud 9.

There are a number of reasons why our Airbus A340 is the ultimate in comfort and convenience. Economy Extra, our new class of service, offers its own separate cabin with plenty of room to work or relax. While every seat in all three classes has been newly designed and features an individual video screen. Of course, the sense of well being you'll feel when flying on this sophisticated new aircraft is more than just the result of enhanced comfort, space and amenities. It's also the result of an enhanced quality of service you'll find only on SAS. To find out more call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 www.scandinavian.net

It's Scandinavian

LIETUVIŲ PĖDSAKAI AMERIKOJE

„Draugo“ 94-ąjį gimtadienį pasitinkant (1)

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Organizuojamas nemokamas odos apžiūrėjimas. Liepos 12-tą dieną nuo 12 val. dienos iki 4 val. po pietų North Avenue pliažo teritorijoje. Pamatysite palapines — ir vakarus nuo tiltelio, einančio skersai Lake Shore Drive. Nemokamas odos apžiūrėjimas bus vykdomas patirtį turinčių gydytojų dermatologų, prašome ateiti jaunos ir senus bei vaikus. Bus dalijamas apsauginis kremas nuo saulės, metodinė literatūra, grimojami vaikų veidai ir kt. Skambinkite: 312-329-7327. Rengia Chicago Amerikos akademijos dermatologų sąjunga. Jei šeštadienį lytu, ateikite sekmadienį 2003.07.13.

Visi esate maloniai kviečiami atsilankyti į šiuos priemiesčių Kamerinės operos pasirodymą, vadovaujamą solistės ir dainavimo mokytojos Jinos Varytės. Bus statomos dvi trumpos operos: „Trouble in Tahiti“ (muz. Leonard Bernstein) ir „A Game of Chance“ (Seymour Barab). „Tahiti“ iškelia vedybinio gyvenimo įtampą priemiestyje, o „Game“ parodo svajonių išsipildymo pasekmes. Operoms akompanuos muzikos vadovas Manigirdas Motekaitis. Bus trys pasirodymai: šeštadienį, liepos 12 d. 7 val. v. ir sekmadienį, liepos 13 d. 3 ir 7 val. Įvyks Gorton Community Center, 400 E. Illinois Rd., Lake Forest. Bilietų, gaunamų prie įėjimo, kaina 15 dol. Dėl informacijos prašom skambinti 847-691-0132.

Čikagos lietuvių pensininkų sąjunga ruošia linksma gegužinę: liepos 13 dieną, sekmadienį, 12 val. p.p. Šaulių namuose 2417 W. 43 gatvė.

Bus skanaus maisto ir veiks baras. Linksmas muzikantai Alfonsas Seniūnas ir Antanas Andriekus. Kviečiame visus gausiai dalyvauti, smagiai praleisti sekmadienio popietę.

Ateitininkų sendraugiu stovykla vyks Dainavoje liepos 13–20 d. Paskaitos vyks pirmadieniais, liepos 14 – 18 d., 10 val. ryte, Baltųjų rūmų salėje. Sendraugiai ateitininkai kviečiami atvykti. Paskaitas skaitys šie prelegantai: pirmadienį Vaclovas Kleiza ir Arvydas Barzdukas — „Prisiminimai iš Lietuvos, Vokietijos ir JAV m. 1948–1955 m. ir mūsų dabartis 2003 m.“; antradienį Vita Aukštuoliene vadovaus diskusijoms apie knygą „Why God Won't Go Away“; trečiadienį Paulius Jankus kalbės tema — „Kūno priežiūra ir pasirošimas kasdieniniame judėjime“; ketvirtadienį — Pilypas Narutis kalbės tema „Lietuva ir ateitininkai globalinėje sistemoje“; penktadienį lit. mokyklų mokytojų simpoziumas — „JAV lit. mokyklos 2003 m. ir ateityje“.

Čikagos ir apylinkių Nekaltojo Prasidėjimo Švč. M. Marijos seselių rėmėjai minės arkiv. Jurgio Matulio paskelbimo palaimintuoju šventę š. m. liepos 13 d. (sekmadienį). 10.30 val. r. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos baznyčioje vyks šv. Mišios, tuoj po šv. Mišių parapijos salėje vyks pamėginimas. Apie arkiv. Jurgio Matulio ir Sibire kankintą Adelę Dirsytę, maldaknygės „Marija, gelbė mus“ autorę, kalbės kun. dr. prof. Kęstutis Trimakas. Bus kavutė. Nariai ir svečiai maloniai kviečiami.

ROMUVOS TEATRAS — „DREAM EXPRESS“

Kęstutis Nakas ir Audrė Budrytė vaidina spektaklyje „Dream Express“, Angel Island teatre, 731 W. Sheridan, Čikagoje. „Dream Express“ — dramaturgo Len Jenkin parašyta pjesė. Tai vienos valandos kabaretinis spektaklis apie du vargo bei skausmo paragavusius muzikantus, kurie vis tiek stengiasi keistom priemonėmis skleisti meilę. Šis Romuvos teatro spektaklis bus rodomas penktadieniais ir šeštadieniais, liepos 18, 19, 25 ir 26 dienomis, 11 valandą vakaro. Papildomos informacijos prašome teirautis 312-213-3952.

Pasaulio Lietuvių centro gegužinė — šį sekmadienį, liepos 13 d. 12.30 p.p. Visi maloniai kviečiami turiningai ir linksmam praleisti laiką gražioje aplinkoje. Kviečiame ne tik pasivaikinti skaniu maistu, šaltai gerimais, bet ir susitikti, pabendrauti su lakūnais: Viktoru Ramonu ir Gintautu Staniliu, pakartojusiais Dariaus ir Girėno žygi.

Vasaros džiaugsmo išvyka senų šlamantių ažuolų pavėsyje rengiama š. m. liepos 20-tą dieną Ateitininkų namuose, 409 Archer Ave. Pasaulio lietuvių sodybos kaimynystėje. Bus pateikti šilti pietūs, veiks baras, muzikuos Stasė Jagminienė, — bus tikra dvasinė atgaiva, atvykite! Atvykstantieji yra prašomi atsinešti ir dovanėlių laimės šulinėliui ir jas įteikti pareigūnei prieš programos pradžią. Oficiali pradžia 12 v.d. Išvyka rengia ir visus kviečia Lietuvių tautinės sąjungos skyrius.

Ziono Lietuvių evangelikų liuteronų ir „Tėviškės“ Lietuvių evangelikų liuteronų parapijos organizuoja 3–12 m. amžiaus vaikams „Biblijos vasaros stovyklą“, kuri vyks liepos 21–25 d. Ziono parapijos patalpose. Vaikai susipažins su pagrindinėmis Biblijos sąvokomis ir istorijomis, bendraus, dainuos, kartu ruoš projektus. Užsiėmimai vyks nuo 9.30 v. r. iki 12.30 v. po pietų. Grupės sudaromos pagal amžių ir kalbą (lietuvių ir anglų). Registracijos reikia iki liepos 18 d. Telefonas: 708-422-1433; adresas: 9000 S. Menard Ave, Oak Lawn, IL 60453; e-paštas: zionlutheran@aol.com

Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba kviečia visus golfo mėgėjus į metinę golfo iškylą š. m. rugšėjo 14 d. Gleneagles Country Club, 13070 McCarthy Rd., Lemonte. Visas pelnas skiriamas stipendijoms. Kviečiame ir ne golfo entuziastus atvykti į vašes po golfo iškylas ir susipažinti su šiuo metų stipendininkais. Daugiau informacijos — skambinti Edui Modestui — 630-794-0500.

Weideno stovyklos mokinii ir mokytojų, „Saulėlydžio rasa“, susitikimą planuojama suruošti Darbo dienos savaitgalį (rugpjūčio 30–rugsėjo 1 d.) Čikagoje. Apie dalyvavimą prašome pranešti Silvijai Baziliauskaitei-Aleksienai. Tel. 708-246-3277. Laiškus: Silvija Aleksienas, 8 Hawthorne Square, Indian Head Park, IL 60525-4435. E-laiškus: Silvija@ATT.net

ROMUVOS TEATRAS — „DREAM EXPRESS“

Kęstutis Nakas ir Audrė Budrytė vaidina spektaklyje „Dream Express“, Angel Island teatre, 731 W. Sheridan, Čikagoje. „Dream Express“ — dramaturgo Len Jenkin parašyta pjesė. Tai vienos valandos kabaretinis spektaklis apie du vargo bei skausmo paragavusius muzikantus, kurie vis tiek stengiasi keistom priemonėmis skleisti meilę. Šis Romuvos teatro spektaklis bus rodomas penktadieniais ir šeštadieniais, liepos 18, 19, 25 ir 26 dienomis, 11 valandą vakaro. Papildomos informacijos prašome teirautis 312-213-3952.

Kurią čia dieną „Draugo“ administracijos būstinę užėjo giedro veido senutė. Ji angliškai paprašė „Draugo“ laikraščio numerio, kuriame buvo parašyta apie Sabina Ručaitę-Henson. „Tai mano draugė“, — pasakė ji ir paprašė, kad kas nors jai perskaitytų straipsnėlį. „Aš galiu kalbėti pusiau lietuviškai“, — ji prisipažino jau lietuviškai, bet šiuos žodžius ji ištare labai taisyklingai, kaip gali ištarti žmogus tik gimtąja kalba. Atrodė, kad jai reikėjo įdėti daug pastangų išdrįsti prabilti tėvų kalba. Aišku, kad ji yra iš vadinamosios „grynųjų“ kartos.

Šis susitikimas mane paskatino atsiverti senus „Draugo“ laikraščio komplektus ir pabandyti išsiaiškinti, kokių lietuvių gyvenimą, kada ši senutė buvo maža mergaitė. Kokiomis aktualijomis gyveno jos šeima ir jos tėvų karta ir kaip tai atspindėjo laikraštį? Štai tau dar viena „Lietuvių pėdsakų Amerikoje“ tema, pagalvojau. Juk kas jau kas, bet „Draugas“ Amerikoje paliko žymų pėdsaką.

Kas yra buvęs redakcijoje, prisimena, kad įrštų dienraščio komplektų yra saugoma tiek daug, kad iš jų galima būtų pastatyti namo sieną. Nėra išlikusių pirmųjų metų („Draugas“ leidžiamas nuo 1909 m.) egzempliorių, seniausią lentynose mačiau gulintį 1919 metų plonytį aplanką. Atverčiau vieną aplanką, kitą... Laikraščio popierius gerokai pageltes, gana trapus, bet dar gerai išsilaikęs. Esu girdėjęs administratorių sakant, kad „Draugas“ laukia eilės būti mikrofilmuojamas. Tai reikš, kad kiekvienas laikraščio puslapis bus fotografuojamas ir talpinamas į kompiuterius, taigi, ateityje „Draugas“ galėsime skaityti (ir sklaidyti) tik kompiuteriye. Popieriniai — realūs laikraščio komplektai, kuriuos čiaupinėjo tų dienų žurnalistai, matyt, bus naikinami. Amerika nemėgsta senienų. Bet norisi tikėti, kad šie komplektai kokių nors būdu atsidsurs Vilniuje, respublikinėje Martono Mažvydo bibliotekoje, kai čia jie nebūsim reikalingi, kur jie turės dokumento vertę.

Atsiverčiau 1924 m. birželio „Draugo“ numerius. Bridgeporto mokyklą (matyt, turėta mintyje parapijos lietuviška) baigė 39 mokiniai (22 mergaitės ir 17 berniukų). „Draugas“ įsigijo naują „Intertype“, kuris kainavo daugiau kaip 5,000 dol.

Lietuvos gyvenimo atgarsiai: birželio 21 d. pirmame puslapyje skelbiama: „Lietuvos prezidentas birželio 18 d. patvirtino naują ministerių

Daug metų „Draugo“ spaustuvės siela buvo Jonas Gliosas.

kabineta“. Vadinasi, žinėlė labai šviežia. Galima suprasti, kad „Draugas“ turėjo artimą ryšį ir modernias susisiekimo priemones su Lietuva (telefonas, telegrafas?), jeigu taip operatyviai per Atlantą perskriejo ši informacija. Juk laikraštis turėjo būti parengtas jau birželio 20 d. Nors tu metų laikraštyje labai nedaug nuotraukų, vis dėlto ši žinia iliustruota keliais Lietuvos naujųjų ministrų portretais. Abejotina, kad ir nuotraukos buvo perduotos kokių nors aparatų, tikriausiai pasinaudota redakcijos ar kieno nors asmeninių archyvais. Įdėta tuo metu dar jauno Antano Tumėno nuotrauka — mat jis buvo paskirtas ministru pirmininku, teisingumo ministru ir Vidaus reikalų ministerijos valdytoju; kun. Mykolas Krupavičius — žemės ūkio ministras (po antrosios sovietinės okupacijos pasitraukęs į Vakarus, atgulė Čikagoje, Kazimierinėse; čia ant jo kapo visada žydi gėlės), Valdemaras Černeckis — užsienio reikalų ministras. O skyrelyje „Trupiniukai“ su atsidūsėjimu rašoma: „Sutvertas naujas ministerių kabinetas iš grynai katalikiškų žmonių“. Politiniame komentare yra ir tokia sentencija, skirta irgi Lietuvos tematikai: „Tobulų įstatymų joks pasaulio parlamentas neišleido ir neišleis“. Iš to galima suprasti, kad „Draugas“ nuosirdiai užjaucia Lietuvos vyriausybę ir gina ją nuo kritikuotojų. Po kelių dienų laikraštis praneša, kad Lietuvoje Seimas išsiskirstė atostogų, pareiškęs pasitikėjimą naujam ministrų kabinetui. Tai buvo krikščionių demokratų valdomo Lietuvoje periodas, kurį ir šiandienos balsuotojai prisimena kaip pavyzdinį, kada veikė demokratija ir buvo daug asmeninio pasiaukojimo.

Taigi, „Draugas“ yra geras šaltinis tyrinėti Lietuvos istoriją. Ir, reikia pasakyti, kad skaitymas seno laikraščio yra labiau įtikinantis būdas tą istoriją pažinti ir pajauti, ne kaip skaitant išsūptą ir nugludintą istorijos vadovėlį — tai tikras gyvenimas.

O kas tomis dienomis buvo aktualu Amerikoje ir kuo gyveno Amerikos lietuviai? Štai Šv. Jurgio parapijos svetainėje skelbiamas Lietuvių teatro Šv. Martyno draugijos susirinkimas. (Reikia turėti galvoje, kad tuo metu Kaune Valstybinis teatras dar tik kūrėsi, iš Rusijos vienas po kito grįžo aktoriai ir režisieriai). West Sides visi lietuviškos kolonijos vyrai tarėsi važiuoti į Spaudos draugijos (turima galvoje „Draugo“ leidėjai) pikniką Marijonų farmon. Scrantone, PA, streikuoją 10,000 angliakasių. O juk tai Pensilvanijos lietuvių angliakasių sostinė...

Kadangi šiuo metu Čikagoje lankosi du lietuviai lakūnai, kurie pakartojo Dariaus ir Girėno žygi per Atlantą, į akis krinta žinėlė apie tai, kad vienas prancūzas jūrininkas plauks keliais, kuriais XVII-XVIII a. plaukiojo prancūzų piratai (įdomu, kas ką kartoją).

Ir tais laikais buvo savų daktarų adamavičių. Blaiybė ir spartietiškas gyvenimo būdas — tai tikriausiai didžiojo Valančiaus gyvenimo palikimas. Aktualus ir šiandien skyrelis „Sveikata brangus turtas“. Jame rašoma: „Protingi amerikoni vieton alaus ar šnapso, ar „sodes“ vaisinasi. Joks gerimas vasaros karščių metu taip neatgaivins ir nesustiprins, kaip šaltas pienas“.

Riebia antrašte pirmame puslapyje birželio 28 d. „Draugas“ praneša, kad į Ameriką atvyko kun. prof.

Pranas Bučys, Lietuvos universiteto rektorius. Toliau vėl skaudi Amerikos kasdieninio gyvenimo tikrovė: „Ne pigus anglių kasimas Illinois valstijoje“. Galima suprasti, kodėl tiek daug dėmesio angliakasybai — didžioji dalis lietuvių vyrų šachtose praleido (arba paliko) savo gyvenimą. Pateikiama kai kurie skaičiai. Štai žinia iš Springfield: „IL valstybės kasyklų ir mineralų departamentas raportuoja, kad šios valstybės kasyklose pernai žuvo 161 angliakasis. Tai gi kas 500,000 tonų iškastų anglių išpuola vieną angliakasio auką... Kas penktas darbininkas sužeistas... Dirbo iš viso 103,566 darbininkai... 92,509 dirbo po žeme“.

Nors lietuvių gyvenimas Amerikoje nebuvo lengvas, bet dar nuo XIX a. pabaigos, kartu su pirmiaisiais atvykeliais prasideda tradicija bet kokiomis sąlygomis remti Lietuvą, remti savo artimuosius, likusius tėviškoje. Tai patvirtina „Draugas“, kur nuolat — numeris po numerio skelbiama: „Siųskite į Lietuvą pinigų giminėms per „Draugą“. Be abejo, tai leidėjams buvo būdas sukaupti lėšų dienraščiui.

„Draugas“ yra geras šaltinis tyrinėti Lietuvos istoriją. Ir, reikia pasakyti, kad skaitymas seno laikraščio yra labiau įtikinantis būdas tą istoriją pažinti ir pajauti, ne kaip skaitant išsūptą ir nugludintą istorijos vadovėlį — tai tikras gyvenimas.

ŠEŠTADIENI „BUNKERYJE“ KUNKULIUOS AISTROS

Jau šį šeštadienį, liepos 12 d. 10 val. vakaro, lietuvių klubė „Bunkeris“ vyks „Mis kovinė savigny“ rinkimai.

Jei dar yra norinčių pavergti vaikinų širdis, skambinkite Linui, tel: 773-965-1111. Merginos bus fotografuojamos penktadienį, liepos 11 d., 8 val. vakaro, Jaunimo centre esančiame „Combat Fighters Club“, adresas: 5620 S. Claremont Ave., Chicago. Vyks registracija.

Renginio vertinimo komisiją sudarys:

Erikas — „Combat Fighters Club“, Svajūnas — „Žalgiris“, Algis — „Lituanica“, Arvydas Reneckis — Amerikos lietuvių televizija, Algimantas Kezys — fotomenininkas, Algis Žukas — fotografas, Jonas Kuprys — „Draugo“ dienraščio fotogra-

Velgi savotiška aktualija. Šiandien sprendžiame: grįš ar negrįš tie lietuvičiai, kurių dešimtys tukstančių yra ir Amerikoje. Štai „Draugas“ 1924 m. praneša: „Mūsų laikraščio rėmėjas S. Virkutis išvažiuoja Lietuvon, „Draugą“ užsisakė net 4 metams“. Iš to galima suprasti, kad jis išvyko visam laikui. O tuo metu Lietuva dar toli gražu neklestėjo, tik kūrėsi, žemės ūkio ministras raportuoja, pramonė buvo kitataučių rankose. Kad kraštas greitai sutvirtėjo, yra ir grįžusių iš Amerikos lietuvių indėlis. Jie parsivežė dolerių, kurie padėjo statyti valstybę. Peršasi analogija. Pastaraisiais metais Lietuvoje ypač pagausėjo pinigų masė. Neatmestina galimybė, kad daugiau pinigų emė įvežti naujausioji išeivių karta. Ir tai taip pat stiprina valstybę.

Audronė V. Škiudaitė

Artėja „Draugo“ gegužinė. Organizatoriai tikisi, kad „Draugo“ rėmėjai gausiai aukos laimikus loterijai.

IDOMIOJI SKILTIS

A. GUOBYŠ, A. SAULAITIS „LIETUVIŲ MISIJOS AMAZONĖJE“

Šiais metais išleistas antrasis, papildytas leidimas „Lietuvių misijos Amazonėje“.

Knygoje pasakojama apie lietuvių misionierių, XX a. dirbusių Amazonėje: kun. dr. F. A. Bendoraitį, vienuolę seserį K. E. Šakenaitę, dr. V. Kiaušą, seserį L. Maziliauskaitę, kun. K. J. Bekštą. Pasakojime, per jų gyvenimą, atskleidžiamas supratimas kas yra misionieriai; ką įkūnija rūpestingai vykdyti užda-

viniai, skleidžiant katalikų tikėjimą; kaip vertinamos įvairios kultūros, kurios dažnai senesnės nei europietiškos.

Knygos kaina 10 dol., pridėdant 8,75% mokesčių užsiėmantiems IL valstijoje. Vienos knygos persiuntimo kaina 3,95 dol., už kiekvieną papildomą knygą — 1 dol. mokeskis. Išgity norimų knygų galima „Draugo“ knygynelyje, adresu 4545 West 63rd. Street, Chicago, IL 60629. Teirautis telefonu 773-585-9500.

SKELBIMAI

• Ona Adomaitis, FL, atsiuntė \$25 auką, kurią paskyrė sveikatos švietimo programai Lietuvoje. Dekojame už auką. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID #36-3810893.** www.LithuanianMercyLift.org arba lithuanianmercygift@yahoo.com

• A. a. Alberto Kerelio atminimą pagerbdami, Viktorija Karaitienė, MI; Aušrinė Karaitis, IL; F. ir V. Kaunas bei Irena Kerelienė aukojo \$140. Ši auka bus skirta šelpiti sunkiai sergančius ligonius Lietuvoje. Dekojame už aukas. **Lithuanian Mercy Lift, P.O. Box 88, Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-952-0781. Tax ID #36-3810893.** www.LithuanianMercyLift.org arba lithuanianmercygift@yahoo.com

Parengia Vitalija Pulokienė

SKELBIMAI

• Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road, Tel. (773) 847-7747.**

• **FANTASTIKA! TO DAR NIEKAD NEBUVO!** Tik 19,9 cento skambinant į Lietuvą, 4,9 cent JAV bet kada. Jokių papildomų mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Kreipkitės vakarais lietuviškai į **DIAL NOW** atstovą su 9 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. Naudodami **DIAL NOW** paslaugas, tuo patiu remiate išeivijos lietuvišką žiniasklaidą. **DIAL NOW — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visą pasauliu!**

Žemės prakasimo iškilmes busiosioms „Draugo“ redakcijos ir spaustuvės patalpoms, kurios pradėtos naudoti 1957 m. ir kurios tarnauja iki šios dienos. Žemę prakasė prel. I. Albiavičius.